

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

1885

1935

Pénlek, 1935. január 4.
3. szám.

A Páneurópa megvalósulását

remélik Laval és Mussolini tárgyalásaitól

Pénleken este érkezik a francia külügyminiszter Rómába — Békehangok
Jugoszlávia felé — „Történelmi események küszöbén állunk“

Laval elutazása előtt tárgyalást folytatott Titulescuval

Laval francia külügyminiszter ma este menetrendszerű időben: nyolc óra harminc perckor Rómába utazott. A francia külügyminiszter utjának eredményét feszült figyelemmel várja egész Európa, amelynek nyugalma, békéjét a római megegyezés nagymértékben elősegítené.

Rómából jelentik: Laval francia külügyminiszter, akít leánya is elkísért útjára, pénleken este 10 órakor érkezik meg Rómába. A római pályaudvaron a külügyminisztert Mussolini miniszterelnök fogadja nagy díszszal. Az eredeti tervtől eltérően, Laval nem a római francia nagykövetségen száll meg, hanem az Excelsior-szállodában foglaltak le számára külön apartemant. Mussolini miniszterelnök a római pályaudvaron csupán üdvözlőn fogja a külügyminisztert és a tanácskozások szombat délelőtti 9 órakor kezdődnek meg a miniszterelnökségi palotában, a Palazzo Veneziaában. Utána a francia külügyminiszter megkoszorozza a római ismeretlen katona sírját és ugyancsak koszorút helyez el a Pantheonban lévő királyi sírokra is, majd pedig Suvich olasz külügyi államtitkárt keresi fel a Cichi-palotában, utána pedig Mussolini miniszterelnökönél villásreggelin vesz részt.

Lavalt ünneplik Rómában

A második megbeszélést vasárnap délelőtti tartják meg ugyancsak a Palazzo Veneziaában, vasárnap délután pedig fogadás lesz a francia külügyminiszter tiszteletére a Capitoliumban, míg este a római francia követség rendez estélyt Laval ünneplésére. Hétfőn a pápa fogadja kihallgatáson a külügyminisztert, aki ezután látogatást tesz Pacelli bíborosnál, a Vatikán államtitkárával. Este Laval az Opera diszeloadásán vesz részt és kedden utazik el Rómából.

Laval külügyminiszter római látogatásáról az olasz külügyminisztérium egyik vezető egyénisége a következő nyilatkozatot tette az újságíróknak:

— A nagy eseményt bizonyos rezerváltsággal kell fogadni, de meg van minden valószínűsége annak, hogy a tárgyalások eredményre fognak vezetni.

A francia lapok nagy részletességgel foglalkoznak Laval külügyminiszter római utjának eshetőségeivel és hosszasan fejtegetik a római találkozásnak várható eseményeit. A Matin azt írja, hogy Laval külügyminiszter, mielőtt elhatározta római utazását,

telefonon hosszas beszélgetést folytatott a San Moritzban élő Titulescu külügyminiszterrel.

A Figaro leközli Vladimir D'Ormesson cikkét, aki úgy sejt, hogy a római megbeszélések nem vezetnek végleges eredményekhez, de megteremtik a biztos lehetőségét a további tárgyalásoknak, amelyek hivatva lesznek, hogy értékes egyezségekkel biztosítsák Európát békéjét és nyugalma.

A Matin azt írja, hogy abban az esetben, ha végleges megegyezés jönne létre Rómában, akkor

létrejönne Páneurópa, amelyből Németország kimaradna.

Pertinax, az Echo de Parisban mindenképpen elégedetlen Laval római útjával, amelyet túl korainak tart. Megtörténhetik szerezte, hogy a tárgyalások elhúzódnak és az egyezmény aláírására soha sem fog sor kerülni. Főleg a középeurópai kérdésekben tartja lehetetlennek a megegyezést Pertinax.

Kétkedéssel irnak a római tárgyalások kilátásairól a londoni lapok is. Ennek helyére átlitólóg Jugoszlávia megnyugtására külön pontot vesznek majd fel a római egyezménybe, amely kimondja, hogy Jugoszlávia egysége az európai béke szilárdságának egyik fontos kelleke. Az angol lapok szerint általában kisan-tant körökben nem titkolják azt a megállapítást, hogy

Franciaország láthatólag a négyhatalmi egyezmény életrekeltése irányába sodródik.

Az osztrák lapok is kivétel nélkül nagy cikkeken irnak Laval római útjáról. Az egyik bécsi lap Ausztria függetlenségének megvédése tekintetében, Laval útjával kapcsolatban, kérdést intézett illetékes berlini körökhöz, ahonnan a következő választ kapta:

— Németországnak nincsen szüksége arra, hogy Ausztria függetlenségének biztosítása érdekében külön biztosító rendszert építsen ki.

Laval: „Akik biznak bennünk, nem fognak csalatkozni“

Laval francia külügyminiszter ma este így nyilatkozott a francia sajtónak:

— Olaszországgal való előzetes tárgyalásaink, a kérdések kényes természete ellenére, a legszívélyesebb keretekben folytak le. Az a célunk, hogy a francia—olasz barátságot megingathatatlan alapokra fektessük és ezt a barátságot a béke szolgálatába állítsuk. A tanácskozások során én a francia érdekeket fogom megvédeni, míg Mussolini az olaszokat. Mindketten azonban átérezzük, hogy egyben kötelességünk a béke érdekeit is megvédelmeznünk. Örömmel láttam, hogy

Hitler birodalmi vezér több ízben kijelentette már, hogy a német birodalmi kormány elismeri Ausztria függetlenségét.

A Reichspost vezércikkben foglalkozik a közeli római tárgyalásokkal és megállapítja a lap, hogy Ausztriában a találkozó nagy megelégedést és reménységet keltett. Ha megkötik a tervbevevett benemavatózási szerződést, ezzel nagy lépést tesznek Európa ujjaszervezése felé.

Párisi politikai körökben Laval külügyminiszter római utazását

történelmi jelentőségű eseménynek mondják,

mert ez az első eset, hogy Mussolini kormányrajutása óta francia miniszter Rómába megy. Másrészt Laval az első aktív francia államférfi, aki a harmadik köztársaság megalapítása óta a Szentszéknél hivatalos látogatást tesz. Érdekes körülménynek mondják, hogy amikor a tegnapi államtanácscon döntöttek Laval külügyminiszter római útjáról.

Laval azonnal telefonon felhívta Titulescu külügyminisztert és megbeszélte vele hogy mi lesz Románia magatartása.

A római szerződés, mint beavatották mondják, lényegében egy előzetes megállapodás lesz. Az előzetes megbeszélések során Mussolini miniszterelnök azt ajánlotta, hogy *Torinóban engesztelő beszédet mond Jugoszlávia felé*. A franciák azonban ezt nem akarták, mire abban történt megállapodás, hogy a Rómában adandó ebédeken kerülne ünnepélyes pohárköszöntő formájában sor és elhangzana az engesztelő aktus.

A Matin köszönetet mond a magyar kormánynak

A Matin című lap külön köszönetet mond a magyar kormánynak, amiért igyekezett minél kevesebb nehézséget okozni a megegyezésben. A magyar kormány magatartását — írja a lap — barátságos tartózkodás jellemezte, ami szintén nagy mértékben hozzájárult a tárgyalások sikeréhez.

A londoni Star című lap szerint Mussolini a római tanácskozások alkalmával felveti azt a tervet is, hogy Lengyelország függetlenségét is garantálja. Az olasz kormányfőnek ugyanis az a célja, hogy a hat európai nagyhatalom közreműködésével, tehát Németország, Oroszország, Lengyelország, Anglia, Franciaország és Olaszország bekapcsolásával európai tanácskozó csoportot hozzon össze. Mussolini különösen arra kíváncsi, hogy miképpen fogadják ezt a tervet Németországban, Magyarországon és Jugoszláviában.

ugy a francia kormány tagjai, mint az olasz kormány, felfogták a megegyezés fontosságát és annak szükségességét. Azok, akik biznak bennünk, nem fognak csalatkozni. Tudjuk azt is, hogy meg kell valósítanunk mindazok közeledését, akiknek együttműködése az európai nyugalom és béke érdekében szükséges.

A francia lapok egyhangulag történelmi jelentőséget tulajdonítanak a római találkozásnak. Egyes lapok megállapítják, hogy a megegyezést a közös német veszély elleni védekezést is elősegíti.

Tatarescu miniszterelnök befejezettnek tekinti a lamandi-ügyet

Cáfolják lamandi lemondását — Tárgyalások a költségvetésről — Manolescu-Strunga a királynál — Miért nem jelent meg a bucuresti-i szovjetkötvet a diplomáciai testület ünnepélyes fogadásán — A román kereskedelmi delegáció Berlinben

Bucurestiből jelentik: Slavescu pénzügyminiszter intenzíven dolgozik az 1935—36-ik évi költségvetés előkészítő munkálatain. A költségvetés végösszege állítólag 22 milliárd lei lesz.

Az Adeverul szerint az új költségvetés előkészítése képezi jelenleg a Tatarescu-kormány legkomolyabb elfoglaltságát. A költségvetés összeállítása előreláthatólag egy hetet vesz igénybe. Ugyancsak az Adeverul írja, hogy a pénzügyminiszter nem óhajtja a budgetet csökkenteni, mert a költségvetés kvótáját semmilyen körülmények között sem lehet leszállítani. Legkevésbé lehet megtakarításokat eszközölni köztisztviselői állások leépítésével. Ezzel szemben a pénzügyminiszter meg van győződve arról, hogy az adóbehajtó szervek nem végzik rendesen munkájukat. Ezeknek a szervezeteknek az átszervezése folytán az adóinkasszó is megnövekednék. A lakosság adófizető képessége nagyobb, mint azt a látszat jelenleg mutatja.

Az a tény, hogy az utóbbi napokban a kormány egyes tagjai közötti látszólagos elhidegülés után a kormány valamennyi tagja megjelent Bratianu Dinu lakásán, bizonyítja, hogy nemcsak a párt elnöke és a kormány közötti kapcsolatok javultak, de az általános helyzet is a liberális párt keretein belül. Kormánykörökben egyébként a leghatározottabban megcáfolják lamandi lemondását — írja a Lupta. Ez különben sem volt indokolt és így nem is következhetett be. Lamandi a H-csoport vezetője és igen sok híve van. Tatarescu miniszterelnök egyébként befejezettnek tekinti a lamandi-ügyet.

Manolescu Strunga kereskedelmi miniszter kihallgatáson jelent meg az uralkodónál. A miniszter a hét végén újra külföldre utazik. Néhány napot Londonban tölt, ahonnan Japánba megy, hogy ott tanulmányozza a román árucikkek elhelyezéseinek lehetőségeit.

A Tempo írja: Osztrovszky bucurestii szovjetkötvet nem vett részt a diplomáciai testület újévi ünnepélyes fogadásán. Mint utólag kiderült, távollmaradásának az volt az oka, hogy a szovjetkötvet

Az új jugoszláv kormány a nemzetközi béke fenntartására törekszik

Jeffics: Békében akarunk élni szomszédainkkal — Az új kormány programja

Belgrádból jelentik: Jeffics miniszterelnök ma délután fél öt órakor olvasta fel a zsufolásig megtelt képviselőházban az új jugoszláv kormány nyilatkozatát. A kormánynyilatkozat megállapítja, hogy a Sándor király uralkodása alatt 1931. szeptember 3-ikán hozott alkotmány fejezi ki legjobban a jugoszláv nemzeti gondolatot és a jugoszláv egység eszméjét. Az új jugoszláv kormány is ennek az alkotmánynak alapján kíván dolgozni. Hangsúlyozza a nyilatkozat, hogy a jugoszláv kormány a nemzet-

Román, magyar, német uidonságok **kötetként** is kaphatók. **havi díj 40.— lej.** 4571

tévedésből déli fél 1 óra helyett délután 3 órára hívták meg.

A sajnálatos tévedésért Radulescu Savel külügyi alminiszter bocsánatot kért a szovjetkötvetől.

Itt írjuk meg, hogy január 6-án megy Berlinbe az a román kereskedelmi delegáció, amely tárgyalásokat folytat, esetleg egyezményt köt a román-német kereskedelmi kapcsolatok kimélyítése érdekében. A delegáció vezetője Evian államtitkár. A tárgyalások január 8-án kezdődnek és ennek befejezése után a román delegáció Hágába utazik, hogy Hollandiával hasonló tárgyalásokat folytasson.

közi béke fenntartására törekszik, politikai békét kíván, megegyezést és nemzetközi együttműködést.

— Békében akarunk élni szomszédainkkal — mondotta Jeffics. — Ebben az állításunkban senki se kételkedjék. Mi is elvárjuk ezzel szemben, hogy a szomszédaink ugyanilyen lojális magatartást tanúsítsanak velünk szemben.

A marselle-i merényletre kitérve megállapította, hogy bármennyire is lesújtotta a jugoszláv nemzetet a nagy király halála és bármilyen izgalmat is váltott ki a jugoszláv közvéleményben ez a tragikus esemény, a kormány tudta kötelességét és az ügyet a legilletékesebb nemzetközi fórum elé vitte.

— A Népszövetség — mondotta Jeffics — olyan ítéletet hozott, amely kerek, világos, határozott és kétoldalú magyarázatot nem tűr. Meghagyta a Népszövetség, hogy az ügyet ki kell vizsgálni, a felelősséget meg kell állapítani, a bűnösöket pedig szigorúan meg kell büntetni.

A belpolitikai kérdésekre áttérve, bejelentette, hogy hajlandó mindenkivel tárgyalni, aki az 1931. évi alkotmányt alapul elfogadja. Számos belső reformot kíván végrehajtani, a bánóságokat újjászervezi és megvalósítja a közigazgatás decentralizációját.

Ez maradt meg a kis Sasfiókból...

Az államügyész megrázó hangú vádbeszéde a Lindbergh-baby gyilkosa fölött

Newyorkból jelentik: Hosszas vita után megalkult a Lindbergh baby elrablója fölött ítéletet mondó esküdtbírósg, amelynek nyolc férfi és négy nő a tagja. Az esküdtszék megalakulása után Willens államügyész elmondotta vádbeszédét és részletesen ecsetelte a gyermek elrablását. Elmondotta, hogy Hauptmann a hopeville villa ablakához létrát támasztott és azon mászott be a gyermek szobájába. Amikor a kisgyermekkel az ablakon kilépett, a létra eltört és mindketten lezuhantak a hetven lábnyi magasságból. Hauptmann a gyermeket szorosan magához szorította, majd pedig durván letépte hálóját. A rémület tükröződött

vissza az esküdtek arcán, amikor az ügyész elmondta, hogy milyen állapotban volt a gyermek, amikor megtalálták. Egyik lába és jobbkeze elrohadt. Csak a magas homlokra boruló szőke fürtök és az egymás fölé nőtt lábujjak árulkodtak el személyazonosságát.

— Ez maradt meg a kis Sasfiókból! ... — így fejezte be szavait az államügyész.

A beszédet Hauptmann rendkívül idegesen hallgatta végig. Lindberghné pedig, aki ma jelent meg első ízben a tárgyaláson, halotthalványan figyelt, férjének arcán és homlokán pedig kiütközött a veríték.

Tévedés

Írta: YVES FLORENNE

A vonat zakatolva robogott az éjszaka sötétjében, akár egy alagutban. Suzanne ott állt a fülszék ablaka előtt, égő homlokát a hűvös ablaküvegnek nyomva és kibámult a vak sötétbe. Ilyen sötét, ilyen vigasztalan az élete is. Hacsak ... Mintha ebből az áthatlan sötétségből kibontakozna a szép, férfias arc körvonala ... Ó, milyen forrón vágyott utána, a szíve majd beleszakadt a vágyakozásba ...

Megborzongott, lehúzta az ablakfüggönyt, az ülés sarkába húzódott. Milyen örült volt! ... hogy is engedhette elmennit ... tudhatta, hogy nem élhet nélküle ... Vagy talán éppen az elválás kellett, hogy ezt megtudja?

Milyen nyomorúság! ... mikor már kisiklott kezükből a boldogság, érezzük, hogy ez volt a boldogságunk!

Suzanne két kezét égő halántékára szorította. Még semmi sem vezetett el ... még időre érkezik, megfogja a kezét, visszahúzza, többé nem engedi el. De vajon megérkezik-e idejében? ... A vonat érkezése és a hajó indulása között hét perc van. Hét rövid perc! ... Vacogott, a hideg borzongatta a egyben tűzött a forróságtól. Hét perc! ... mi lesz, ha a vonat késik?

A vonat berobogott a lyoni pályaudvarra. Lázasan nézte a vasúti órát. Négy perc késés! ... vége ... mindennek vége. Visszabukott az ülésre, le sem törölte az arcán végigpergő nagy könnycseppeket. Ugy, sirva, aludt el végkimerültségében. Mikor felébredt és riadtan pislogva kinézett a vonat ablakán, felismerte Marseille külvárosát. Felugrott, összeszedte a holmiját, gépiesen megigazi-

totta a haját, kis rizsport tett az arcára, orrára, kevés ruzst az ajkára.

A késést behozták, a vonat pontosan érkezett. Susanne felvillanyozva ugrott le a vonatról, nem törődve a kíváncsian rászegett tekintetekkel, tört utat a tömegben, repült ki a peronról, ugrott be az első taxiba.

— A kikötőbe, gyorsan! ... dupla taksát kap, ha az Indokíná-t elérjük indulása előtt!

A kikötőben a szokásos sürgés-forgás, mozgalom, de a hatalmas óceánjáró vesztég állt a vízen, a közeli indulás minden jele nélkül. Suzanne csodálkozott kérdéseire egy ott ácsorgó matróz felvilágosította, hogy a hajó felnapvi késéssel indul, valami berakodási zavar miatt.

Mintha nem is érzett volna örömet, csak valami furcsa, mámoros elbágyadást, nagy-nagy üres séget ... Rászakadt az egyedüllet, már nem tudta megkülönböztetni a szenvedést a boldogságtól. Miért nincs itt Jacques, hogy megnyugtassa, meggyőzze, elvigye innen? Most mit csináljon? ... hol keresse ebben az idegen városban? ... itt várja be? ... órákig itt ácsorogjon egyedül? ... Rásötétedik, itt nem maradhat.

Egyik előkelő szállodába vitette magát s mindenekelőtt megfürdött, hogy az idegeit felfrissítse. Már nyugodt volt, majdnem derűs. Mert már tudta, hogy Jacques is itt van ebben az idegen városban és tudta, hogy Jacques nem fog elhajózni.

De azt nem sejtette, hogy ennyire közel van hozzá. Mikor a szobájából kilépett, egy férfit látott a folyosón. A lépcső felé ment. Háttal volt feléje, de így is ezer közül felismerte volna! ... Boldog meglepetésében a kiáltás a torkába fult, örömkönnyeitől nedves szemmel sietett utána, de mire leért a hallba, a férfit már nem látta. Bizo-

nyára bement az étterembe. Suzanne is bement. Ahogy belépett és körülnézett, hirtelen megtántorodott és megfogózt a legközelebbi asztal peremében, nehogy elvágódjék. Aztán emberfeletti önuralommal, fejét biccentve követte a főurat egyik virágos asztalkához s ott leült. Mindegy kődfától-on át látta csak néhány asztallal odébb a széles férfivállat, napbarnított nyakát, sötét gesztenyeszínű haját ... szemközt, a férfival szemben a mosolygó, édesarcú fiatal leányt, aki gyöngyöden simogatta a férfi kezét, aki ott ült az őt megillető, a tőle elrabolt helyen! Azt hitte, kiszakad a szíve. Mire volt jó ez a gyászos komédia? Miért játszott a kétségbeesett, fenyegetőzőtt az elhajózással? ... mikor pedig mást szeret ... Vége! ... mindennek vége! Suzanne nem is érintette az élce tálat ételt, szédülten felállt, ment a szobájába.

... A hajó indulásakor ott volt a kikötőben. Látni akarta az együtt utazókat. A szerelmeseket. Későn jöttek s utolsó percig a szárazon maradtak. Miért? ... mire várnak? ... Mikor az indulást jelző harang felcsendült, Jacques egvedül sietett a hajóhídra. Suzanne a száját harapdálta. Hát valóban kell! ... ez legalább egy kis elégtétel. Hadd szenvedjen az a másik is. Felbugott a hajó szírnája, jelezték az indulást. Az idegen fiatal leány sápadtan, kisírt szemmel intgetett. Suzanne most tágra meresztette a szemét. Mert egy katonatiszt, akit csak most látott, karonfogta a fiatal leányt s ahogy elhaladtak Suzanne előtt, vigasztalón szólt:

— Ne busuljon, drága Lily, fél év múlva visszajön a fivére.

Suzanne úgy érezte, mintha ökökkel arcba vették volna. Felsikoltott, kinyújtott karral rohant a hajóhoz. Későn! ... a hidat bevonták, a harmadik szírnabugás jelezte az indulást.

Meghalt a budapesti bankrablás harmadik áldozata

Halálos ítélet vár a rablógyilkosokra — A banditák fanasztikus bűnlajstroma — Számos rablást és gyilkossági kísérletet követtek el

Budapestről jelentik: Fantasztikus bűnlajstromot állított össze a rendőrség a Pesti Kereskedelmi Bank Szabadság-téri fiókjának három rablója ügyében, részint azok vallomásai, részint pedig a nyomozás eredményei alapján. Megállapítást nyert, hogy a három bankrabló mindegyike remekül kezeli a volánt és valóságos mesterei voltak az autóvezetésnek.

Valamennyi bűntettüket lopott autók segítségével követték el. Még 1927-ben kerékpárlopásokkal kezdték meg gangszteri munkájukat, majd azután áttértek a gépkocsilopásokra és bűnlajstromukban nem kevesebb, mint 60 autólöpés szerepel. A nagyobb bűncselekményük bevezetője volt 1931. májusában elkövetett első rablási merénylet, amikor

a Klauzál-téren a Leszámitoló Bank ottani fiókjába állítottak be fényes nappal.

Ez a merénylet azonban szintén nem sikerült és néhány revolverlövés után elmenekültek. Még ugyanebben az évben Újpesten követtek el rablótámadást, majd 1932. májusában rablást követtek el a Lipót-köruton. Később sikeres rablást követtek el Pestszentlőrincen. A következő évben, 1933. novemberében a Bankuccában leütöttek egy banktisztet és 2000 pengőt raboltak el tőle. Végül 1934. júniusában a Széchenyi-uccában Jobban Gusztáv nevű banktisztet ütötték le, de ezuttal kudarcot vallott a támadásuk, mert az altisztnél nem találtak pénzt. Ezeknél a rablásoknál mindig autóval menekültek. A gépkocsit rendszerint Szepesi vezette. Kétségtelen, hogy a másik kettőre,

Radovicsra és Tarira kötél általi halálbüntetés vár, mert előre megfontoltan követték el bűncselekményeiket

és mert gyilkoltak. Az előre megfontoltságot a saját maguk vallomása is bizonyítja. Tari és a társa különben egyáltalán nincsenek megtörve, azt állítják magukról, hogy náluknál még Amerikában sem működhetik megbízhatatlan és vakmerőbben egyetlen gangszter sem. Tudják és tisztában vannak vele, hogy a legsúlyosabb büntetést kapják mindketten, de nem félnek. Szepesi ellenben gyáván viselkedik. Azt igyekszik minduntalan bizonyítani, hogy ő ellene volt a fegyverhasználatnak és tényleg beigazolódott, hogy ő a rablásban csak, mint megfigyelő vett részt, aktív módon nem szerepelt.

A rablógyilkos édesanyjának látogatása a börtönben

Ma délből felvonultatták azokat a szemtanúkat, akik látták őket a legutóbbi merényletnél. A legtöbb esetben azonban csak akkor ismerik fel őket, amikor felöltöztetik abba a ruházatba, amelyben a gyilkosságot elkövették és amikor rájuk adják az albaszert, amely szintén rajtuk volt a bankrablás alkalmával. Érdekes része volt a szembesítésnek az a jelenet, amikor egy Balassa nevű igazgató megemlítette, hogy a Zoltán-uccában figyelmes lett a két gyanús kimaszkírozott alakra, akik ott siettek el mellette. Radovics és Tari személyében. Az igazgató annyira szemügyre vette őket, hogy ezt Tari észre is vette, hátranézett és látta, hogy az igazgató gyanúsán néz utánuk. Tari kijelentette, hogy emlékszik erre a jelenetre és még szólt is a társának:

— Te, jó lesz, ha visszafordulunk, mert már is gyanúsak vagyunk. Pucoljunk öregem, mert valaki figyel!

Radovics azonban tovább is sietett és Tari lépést tartott vele. Tagadja Tari azt, hogy Benyákot, aki neki valamikor inastársa volt, ő lőtte volna le. Nem is akar különben arra sem emlékezni, hogy valamikor ilyen nevű tanuló-társa lett volna és azt állítja, hogy Benyákat életében sem látta. A déli órákban meglátogatta Radovicsot az édesanyja, aki ezekkel a szavakkal lépett hozzá:

— Laci, Laci! Hogyan tehettél ilyen?

A rablógyilkos sötéten néz maga elé, majd hirtelen felugrik:

— Ne törődj velem! Tudom, mit csináltam és vállalom a következményeket.

Az anyát azonban szívéen találta a hang és elájult.

Róth Imre dr., a Pesti Kereskedelmi Bank tisztviselője, aki a hétfői rablómerénylet alkalmával haslövést kapott, ma délből belehalt sérülésébe.

Uj elnökválasztó közgyűlést hív össze január végén az aradi Magyar Párt vezetősége

Parecz Béla dr. elnök lendületteljes újévi beszéde az intézőbizottság ülésén — Lelkes előkészületek a január 12-iki Magyar Bál sikere érdekében —

Parecz dr.: „Mindnyájan egy család tagjai vagyunk...”

Az aradi magyar párttagozat városi intézőbizottsága Parecz Béla dr. elnökle mellett, csütörtökön este tartotta első ülését az új esztendőben. Parecz dr. lendületteljes megnyitójában a következőket mondotta többek között:

— Ugy érzem, hogy egy nagy családot képezünk mi valamennyien, akik magyar testvérnek szólítjuk egymást és közöttünk az első szó az új esztendőben csak a boldog új év köszöntése lehet. Mindnyájan érezzük Willer József dr. magyar képviselő minapában mondott szavainak igazát, hogy „a mi sorsunk a külpolitikai helyzet függvénye”: valóban néha rosszabbul, néha jobban megy sorsunk, de ebben a sorsban annál inkább kell éreznünk egymásrataltságunkat.

— Ott, ahol nincsen kritika, — mondotta megnyitóbeszéde további során, — ott nem lehet egészséges működésről sem beszélni. Szükség van a kritikára a párt belső életében, de ennek heve nem mehet a testvéri érzés határain túl. Tételezzük fel egymásról a jóhiszeműséget és jószándékot, hogy bárki amit csinál, az összmagyarság érdekében csinálja. Ebben a meggyőződésben kívánok mindnyájunk számára boldog új esztendőt.

Ezután az elnök beszámolt az elnökválasztó közgyűlés elhalasztásának okairól, majd közölte, hogy erre rövidesen sor fog kerülni. Az intézőbizottság megbízta az elnökséget, hogy a Magyar Bál időpontját követően

uj elnökválasztó közgyűlési dátumot tüzön ki.

A megüresedő alelnöki tisztség új betöltésére vonatkozó indítványnak az elnökség készség-

Meggyilkolta

a cséka ügynökeit és megszökött az ukrán szovjet-főnépbiztos

A szép Nikolajovné szerepe

Párisból jelentik: A Newyork Herald moszkvai jelentése szerint az a titokzatos külföldi diplomata, aki Kirov meggyilkolása ügyében szerepet játszott, Lettország leningradi konzula, Bissenieks volt, Bissenieks-et azzal vádolják, hogy szoros kapcsolatban állott az összeesküvőkkel és őket ötezer rubel pénzbeli támogatásban részesítette.

Moszkva kérésére a konzult felmentették állásától és Bissenieks tegnap felesége, valamint gyermekei kíséretében Rigába utazott.

A Petit Parisien moszkvai tudósítója érdekes magyarázatot ad a lett konzul szereplésének. Szerinte a lett konzulnak megtetszett Kirov gyilkosának, Nikolajevnek a gyönyörű felesége. Megismerkedett tehát a házaspárral és 3000 rubelt adott Nikolajevnek, hogy tervét végrehajthassa és cinkostársakat szerezhesen.

A Daily Express értesülése szerint a cséka ügynökei Kievből le akarták tartóztatni Lublint, az ukrán szovjet főnépbiztosát. Lublin már előre értesült tervezett letartóztatásáról. Amikor a csékaügynökök szobájába léptek,

pisztolyát előrántotta, az ügynököket lelőtte, majd megszökött.

A moszkvai szovjettanács legutóbbi ülésének befejezése után Szmirnovot, a tanács elnökét, aki az egyik legrégebbi és legismertebb kommunista, két csékaügynök még az ülésteremben letartóztatta és a Lubianka-börtönbe zárta.

gel helyt adott, arra a közgyűlésen módot nyújt.

A továbbiak során Parecz dr. a párt eddig kifejtett szervezési munkájáról számolt be a megye egyes községeiben, továbbá a városi kerületek tisztújító választásai során, méltatva a munkában résztvevő Velcsov Géza dr., Szuchy Pál dr. valamint Lantos Miksa lelkeségét. Sfantuloun a Liszt Ferenc zenekar és a Lyra rendezett kiemelkedő sikerű hangversenyt. Bejelentette, hogy a párt a tavaszi hetekben újult lendülettel folytatja szervezőmunkáját. Felhívta az intézőbizottság tagjainak figyelmét a választói névjegyzékek figyelemmel kísérésére, különös tekintettel a förlendők mellékjegyzékére is, megemlékezett az elbocsájtott magyar vasutasok, postai tisztviselők és tanárok, tanítók ügyéről.

kiknek érdekében a párt hathatósan járt el mindenfelé,

egyben jogsegélyben is részesítve őket. Beszámolt a január hó 12-ikére kitűzött Magyar Bál ügyéről, melynek sikerét az aradi magyar jótékony nőegyletek aktív támogatása és segítségével ezévből is már előre biztosítani látszik.

Hóhn Károly intézőbizottsági tag halálát köszönetet mondott a tartalmas és lendületteljes elnöki beszámolóért és egyben tolmácsolta az egész intézőbizottság köszönetét és elismerését Parecz Béla dr. elnök értékes munkásságáért. Több felszólalás után az intézőbizottsági ülés este kilenc órakor véget ért.

CORSO — MOZGÓ

5, negyed 8 és negyed 10 órakor

visszavonhatalanul utóljára

A szezon leghájasabb vigjátéka

Angol házasság

Csupa derű, báj, ének és jókedv.

Renale Müller — Adolf Wohlbrück
Adele Sandrock — Georg Alexander

HA

PÁL-UCCAI FIUK-at

szép érdekes meghatározó művészi tökéletes gyönyörű filmet

akar látni, úgy válassza meg magának és gyermekének jegyét a

CORSO mozgóban

mielőbb és látni fogja MOLNAR FERENC mesterművét, a

Mindenkit érdekel:

Kereskedelmi rendőrség

Olvassuk, hogy a kormány külön rendőrséget szervez a kereskedelem ügyeinek ellenőrzésére. A külön „rendfenntartó” szerv megszervezésének gondolatát az tette szükségessé, hogy megelőzőleg a kormány külön kontingentálási rendszert állított fel az árubehozatal forgalmának szabályozására. Erre viszont azért volt szükség, mert... — de folytathatnánk ezt így egész az ítélet napjáig. Minden oknak megvan a maga külön speciális okozata és ez alól a szabály alól természetesen a kormány sem kivétel. A kereskedelem mellé szolgálat-tételeire beosztandó rendőrlégénység elképzelése azonban mégis, kissé meghökkenti a fantáziánkat. Ugyan, hát már oda jutottunk, — a kormány véleménye szerint, — hogy a kereskedelmet is rendőri felügyelet alá kell helyezni...?

Ugy érezzük, hogy ez az egész koncepció, melynek legújabb kicsucosodása a kereskedelmi rendőrség terve, valahol ott hibázódott el, annál a gondolatforrásnál, amelyből a kontingentálás és a többi gazdaságpolitikai újítás fakadt. Le mer-nénk fogadni, hogyha nem kontingentáltak volna, most nem kellene a kereskedelmi rendőrség felől se gondolkoznunk a kormány illetékes gazdasági tén-yezőinek. Mindenesetre olcsóbb volna, ha egye-dül a kereskedő-társadalomra bízánk a kereskedelem rendjét és a rendőrségre a rendfenntartást, és nem pont fordítva. Ami pedig a kontingentálást il-leti, az új tervek és újabb bajok forrását, ezt egész nyugodtan leépíthetné a kormány, végre egy do-log, amelyet a leépítés után sem sirna vissza senki!

*

Fehér a vörösben

A vörös természetesen a szovjetrendszer, amely — újévi meglepetésként — megengedte közel két év-tizedes kényszerszünet múltán a fehér kenyér és péksütemények árusítását Szovjetország ter-ritóriumán.

Nyilvánvaló, hogy ez az intézkedés legalább is annyira érthető mint amidőn egy szov-jet diplomata keményített ingmellű frakk-ba bujik és elegánsan könnyed gesztussal át-nyújtja csillogó cilinderét a ruhatár libériában haj-longó, tisztelteteljes lakójának. Elveivel homlok-egyenest miért csak protezsált keveseknek nyujtsa a szovjetrendszer az individualizmus és a társa-dalmi elosztódásból fakadó osztályelvonulást: ugyanakkor, amidőn a milliós tömegeit megrabolja attól a primitív szükséglettől, amelyhez a legrosz-szabb esetben is joga van a munkának: a száraz kenyérhez...? Mert higgyék el, abból a szem-pontból, hogy ez a kenyér fehér-e, vagy barna, sárga-e, vagy fekete, a kérdés teljesen ugyanaz. Sőt azt is megjegyezhetjük, hogy egyes szociológ-usok megállapítását szerint a népegészségügy evolúciója szempontjából a gazdagabb sikkertartal-mu barnalisztfajtákból készült kenyér, — tehát a barna kenyér, — sokkal táplálóbb, mint a habos-fehér. Am miért ne süthetne az orosz parasztnak fehér kenyeret is a szovjet, ha egyszer-egyszer arra támad kedve? Miért akarja uniformizálni a paraszt számára az életet, amidőn a szovjeturak számára sem nem tudja, sem nem akarja...?

A fehér kenyér a vörös szovjetország földjén az idő jeladása. Fehér feladás, melyet a kiagyalt elméletek korlátai közül felszabaduló élet ad a csil-logó szovjetarisztokrácia mögött némán és leter-rorizáltan dolgozó millióknak.

Szombaton délben osztjuk ki az Aradi Közlöny riportpályázatának díjait

A nyertesek déli 12 órakor jelentkezzenek az Aradi Közlöny főkiadóhivatalában

Nagy érdeklődést váltott ki a közönség körében jubiláris riportpályázatunk eredmé-nye, amelyet az Aradi Közlöny újévi számában közölt. A pályázat zsűrije — mint megírtuk — Szilveszter estéjén döntött a ha-talmas számban beérkezett pályamunkák fe-llett és végső eredményként a következők ri-portjaikat díjazta:

1. díj: Emmer Sándor, Arad, aki tizen-négy karátos, színezett tollat nyert.
2. díj: Vámos Böske, Arad, aki arago-nitból faragott, művészi értékű, teljes író-asztali felszerelést nyert.
3. díj: Moskovitz Zita, Arad, aki tíz kö-tet legújabb, értékes, irodalmi értékű, mo-

Stavisky özvegyének és egy rablógyilkos asszonynak drámai találkozása a párisi fogházban

Hogyan lett Páris „gyémántkirálynőjéből” rablógyilkos — Szasa Stavisky, a világ legnagyobb szélhámosának tragikus szerelme

Párisból jelentik: A Stavisky-ügy vizsgálata során napvilágra került bűnügyi fertő még nem merült ki most sem teljesen.

A párisi redőrség legújabb letartóztatta Pop és Radovici román állampolgárokat, továbbá Pelisier bankárt, egy Poulner nevű bankár ellen pedig körözőlevelet adtak ki.

A vizsgálat eddigi adatai szerint a két ro-mán állampolgárságu szélhámos és a két fran-cia bankár okirathamisító bűnszövetkezetet alkottak s a hamisított okmányokkal hatalmas méretű szélhámosságokat követtek el. Üzelmek-et évek óta folytatták s egyedül Pelisier 100 millió frankot harcolt össze. Pop-ot párisi lakásán tartóztatták le, Pelisier-t pedig Casa-blancában, Poulner megneszelte a vizsgálatot s idejében megszökött Párisból. Most keresi a rendőrség.

Érdekes, hogy ezt a Poulner-t néhány hét-tel ezelőtt a Stavisky-bizottság is kihallgatta. Poulner akkor súlyos vádakot emelt egy volt francia miniszter ellen. Stavisky áldozatai kö-zött egyébként két asszony is szerepel, akikről az alábbi részletes tudósítás számol be:

Érdekes találkozás játszódott le az elmúlt napokban a párisi „La Petite Roquette”-fog-házban, amely a lebontásra kerülő Saint-Laza-re női fogház „fiókja”. Nemrégiben szállítot-ták be a fogházba Marie Lemoine-t, aki egy öregasszonyt megölt és kirabolta. A börtönben tudvalevőleg a foglyok naponta egyórás közös sétát tesznek. A hosszú asszony-sor körbejár az udvaron, senki egy szót sem szól, a szemek a földre szegeződnek, a kezeket pedig hátra-kulcsolva tartják: kötelet fogja össze...

Egy szerelmes asszony harca a férfiért

Három esztendő után elhódították más asszonyok, akik többet tudtak és akartak ál-dozni, mint Nenette. A táncosnő mindent elkö-vetett, hogy Stavisky visszatérjen hozzá. A férfi azonban hajthatatlan maradt. Nenette ek-kor kivándorolt és hallani sem akart Párisról. Mexikóban telepedett le és itt találkozott Albert Pietri nevű földijével, aki Hohenlohe herceg ottani birtokainak kormányzója volt. Nenette itt nyolc éven át a legnagyobb jómodban élt egy hazilándán. Vagyonát Pietri kezelte és ez a vagyon az 1929-es nagy tőzsdekrach után szin-tén semmivé lett.

Az egykor dicső gazdag táncosnő 24 óra alatt koldusszegény lett.

Nyolc briliáns gyűrűje maradt csak meg, de ezektől semmiáron sem akart megválni. Az volt a szokása, hogy minden újján — hüvelykujjai kivételével — egy gyűrűt hordott és szentül

Amikor Marie Lemoine-t először vitték ki a többiekkel sétára, a gyilkos nő egyszerre fel-emelte tekintetét, mereven nézett az egyik sé-táló asszonyra, majd pedig ájultan esett ösz-sze. A véletlen úgy akarta, hogy itt összetalál-kozzon egykori riválisával, azzal a nővel, aki-vel ugyanazon férfi meghódításáért küzdött.

Ez a férfi pedig a világ egyik legnagyobb szélhámosa volt: Szasa Stavisky,

a nő pedig, akivel a gyilkos asszony most itt találkozott, a párisi társaságok egykor körül-rajongott csillaga: Arlette Stavisky.

Stavisky neve felmerül az ismeretlenségből

Marie Lemoine Luxemburgból származik és gazdag polgári család gyermeke. A fiatal leányt azonban elcsábította Páris fénye és ra-gyogása, megszökött hazulról és csakhamar mint a Moulin Rouge egyik első táncosnője tűnt fel. Alig volt Marie — akit barátai Nenet-tenek hívtak — hat hónapja Párisban és máris óriási gazdagságra tett szert. Gyönyörű éksze-rei voltak. Aki egy szép gyémántot ajánlott fel neki, egy óráig, egy napig élvezhette kegyeit...

Igy lett Nenetteből Páris gyémántkirálynője.

Nenette azonban nemcsak a pénzt szerette, de megkívánta a szerelmet is. Szívét egy gigo-lónak adta, akinek legénylakást vett ki és min-den passzióját fedezte. A gígólóból csakhamar közsímet, előkelő, pénzes ur lett és ug-v hívták, hogy: Szasa Stavisky. Három esztendőn át a Moulin Rouge táncosnőjének pénzéből élt.

bizott abban, hogy a drágakövek szerencsét hoznak. Visszatért Párisba és mannequin lett. Az előkelő szalonban, csak egyetlen riválisa volt, aki szépségben felülmulta őt: Arlette Simon.

Egy napon ismerős érkezett az üzletbe. Nenette boldogan sietett eléje és örömmel üd-vözölte: Stavisky volt. Stavisky azonban dur-ván eltaszította a nőt és egy másik mannequin-hez sietett, akinek aikán most győzedelmes mo-soly vihrált. Arlette Simon rövidesen Stavisky-né lett. Nenette otthagya az üzletet és azon az összeget, amit később Pietritől kapott kölcsön, kozmetikát nyitott. Az üzlet azonban rosszul ment és Nenette rövidesen niből mint táncosnő kereste meg kenyerét. Ismét egy férfiért dol-gozott, akit Antoine Nicolai-nek hívtak. A fiu-nak sok pénz kellett. Azzal fenvegetődzött, hogy otthagya Nenettet, mert talál gazdagabb nőt is. Honnan lehetne tehát pénz előkerí-teni? A szomszédban egy dicső gazdag nőt elvan-éves asszony lakik. Nenette szörnyű elhatáro-zásra jut. Egy délelőtt kézimunkát visz az öregasszonynak és amikor ez átveszi a cso-magot,

ráuprlik a szerencsétlen asszonyra, meg-fojtja, majd pedig kirabolja a lakást.

Magával viszi a drága ékszereket, a pénzt és mindezt átadja Antoine-nak azzal a magyará-zattal, hogy: örökség. Antoine különben sem kíváncsi, hogy a pénz honnan származik.

Másnap felfedezik a gyilkosságot. Senki sem gyanakszik Marie Lemoine-re. Antoine azonban most már seíti a pénz történetét. Attól fél, hogy ő is bájba kerül. Jelentkezik a rend-őrségen és átadja a Nenettétől kapott ajándé-kokat.

Igy került a „gyémántkirálynő”, aki vala-mikor Stavisky-t eltaszította, a Petite Roquette-fogházba és így találkozott udvarán egykori nagy riválisával: Arlette Simon-nal, Stavisky özvegyével.

Főszereplője: **BUSTER GRABBE**, az ország-
uszába nok

HIREK

Rekord és halál

Két fiatal sportsman büszkén szárnyalt a levegőben. Elsuhantak csendes falvak, népes városok, néma erdők és fehér hóspókájú hegyek felett, a gép zugva hasította a levegőt és a motor az emberi szellem nagyságát bugta. A két fiatalember szemében pedig a mámor tüze égett. Azé a mámoré, amely hatalmasabb minden kábítószernél, minden szesznel, amely kielégületlenül mindig hajtja előre áldozatát, amely már annyi virágzó emberéletet nyelt el telhetetlen Molochként: a rekord mámore üzte a két férfit országokon át...

A csendben hirtelen kiáltás hasított át, a karsu gépmadár játékként vergődött egy nánál sokkal hatalmasabb erő halálosan szorító karjaiban és pillanatok alatt lejtőszódott ott fenn, ezerháromszáz méteres magasságban a megrázó dráma. Egy emberi test kilendült a gépből és apró csillagként hullott alá a mélybe, a másikat magával vitte a szárnyasgegett madár, amely haldokolva zuhant a pusztulás szakadéka felé. Dumitrescu mérnök, az ország egyik kedvenc bajnoka áldozatul esett a rekordörületnek, míg Frimm mérnök a szerencse csodálatos játéka folytán megmentette életét. A büszke gépmadár pedig darabokra zúzva hevert a keményrefagyott német földön...

Jelentések cikáznak, hivatalos nyilatkozatok hangzanak el erről a tragédiáról, mentegetőző kommuniké látnak napvilágot: a pilóták minden figyelmeztetés dacára indultak el, a gépen módosítani kellett volna, a motorért a gyár nem vállalta a felelősséget, az indulást el kellett volna halasztani... mindez azonban nem támasztja fel Dumitrescu mérnököt, akinek véres tetemét darabonként szedegették elő a halott gépmadár roncsai alól. Rekrimindálsnak nincsen helye. Mert ennek a levegőtragédiának valódi okozóját nem lehet a vádlottak padjára ültetni, nem lehet felelősségre vonni, nem lehet börtönbe zárni, mert Dumitrescu mérnök és előtte sok száz virágzó élet elpusztította: a rekord-örület.

Hatalmas cimbetűk adják tudtul az újságvasárnak a nagy eseményt: X. vagy Y. sportférfi megdöntötte a világrekordot, Fotóriporterok bombázzák a szerencsés hőst, filmre kerül, interjúkért kínózzák, díjakkal halmozzák el a rekordert, aki ezért a néhány külsőségért — életét tette kockára. Lepereg szemünk előtt a filmjournal, ezek ünneplő tömege rohanja meg a hőst... a rekord-örület terjed, egyre terjed, a legveszedelmesebb járvány sem veheti fel vele a versenyt. S életek pusztulnak el, hogy az autók óránkénti sebességét kétszázötven kilométerről kétszázötvenöt fölé fokozzák...

A mindenben féktelen Amerika adta nekünk ezt az ajándékot, amely már annyi emberéletbe került. S amely büntetlenül pusztít, öl tovább, mert a mai emberiség furcsa, elferdült mentalitása védi...

Dumitrescu mérnök a legújabb áldozata a Molochnak, amely azonban sohasem elégedett, sohasem jóllakott, amely egyre tovább ösztönzi a mámor hatalmába kerültek... Vajjon ki következik...?

(—rosi).

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Egy évre	Lej 840.—
Félévre	420.—
Negyedévre	210.—
Egy hóra	70.—
Külföldre havonta 50 lejjel több.	

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regele Ferdinand 4. Telefon 151.

Fiókiadóhivatal Bul. Reg. Maria 19.

— IDŐPROGNÓZIS: Még élénk északi, északnyugati szél, több helyen kisebb eső, kivált keleten és a hegyeken havazás. A nappali hőmérséklet alig változik, éjjel a szélvédett helyeken erősebb fagy várható.

— Admirálissá, tábornokká és pilótamarsallá nevezték ki a walesi herceget. Londonból jelentik: Az újévi előléptetési és kinevezési listán a legelőkelőbb helyet a walesi herceg foglalja el. Kinevezték a flotta admirálisának, a hadsereg tábornokának és pilótamarsallának. Hivatalos körökben a trónörökösnek a kinevezetéseit előkészületnek tekintik ahhoz, hogy átvegye az uralmat az angol birodalom felett. A walesi herceg lassankint magára veszi a kötelességeket, amelyek még felsőes atyja vállait nyomták.

— A tarifacsökkentés kedvező hatása a CFR-nél. Bucurestiből jelentik: A CFR bevétele december hónapban, az előző év ugyanezen hónapjához képest 60 millió emelkedést mutat. Ez a számottevő többlet a tarifa csökkentésének tudható be.

— Légi gyakorlatok Berlin felett. Berlinből jelentik: Ma délután 3 órától éjfélig nagy légi gyakorlatok folynak Berlin felett. Göhring légügyi miniszter rendeletére a légvédelmi gyakorlatok tartamára Berlin felett repülési tilalmat rendeltek el. A menetrendszerű utasszállító gépek számára három kilométeres szabad légi zónát állapítottak meg.

— A német légügyi minisztérium vizsgálatot vezet a lezuhanó román pilóták tragédiája ügyében. Berlinből jelentik: Petrescu Comnen berlini román követ megállapodott a német légügyi minisztériummal, hogy a lezuhanó román pilóták ügyében a légügyi minisztérium szervei vezessék le a vizsgálatot. Ez a vizsgálat ma reggel már kezdetét is vette és annak eredményéről majd értesítik a bucuresti-i illetékes légügyi hatóságot.

Első hó

Szinte el sem hisszük, hogy igaz. Oly elkésve és oly váratlanul jött. Ugy érkezett, mintha még mindig a januárba tévedt ősz lenne. A fekete esőcseppek azonban csakhamar fehérre váltak és az aszfalton, a háztetőkön, a siető hölgyek, urak bundáin megjelent és megpihent az első hó. Az első hó ezen a télen. Csak rövid ideig pihent meg aszfalton, háztetőkön, tar galyakon és aztán csak hamar elolvadt, a pillanatra téli képet öltött ucca újra szürke, fekete lett. Este már hidegre fordult az idő és sikosra fagytak az uccák. Ha már a szánkázók és sielők kívánsága nem teljesedett, talán a fagy nem hagyja cserben híveit és rövidesen megnyílnak az aradi jégpályák...

— Az angol katolikusok főpápa meghalt. Londonból jelentik: Bourne bíboros érsek, az angol katolikusok főpápa újév hajnalán elhunyt. A westminsteri székesegyházban, az angol katolikusok főtemplomában helyezték ravatalra és pénteken temetik, saját kívánsága szerint Ware városkában, ahol diákeveit töltötte, a Szent Ödön teológiai főiskola jubileumi kápolnájának oltára alatt, amely előtt még tavaly júniusban mondotta aranymiséjét. Az elhunyt bíboros atyja szegény irszármazású postahivatalnok volt, akit gyermeke 9 éves korában elveszített. Anyja kívánságára papi pályára lépett, ahol gyorsan emelkedett. Huszonhárom éves korában szentelték pappá, 35 éves korában püspök, 42 éves korában érsek, 50 éves korában pedig bíboros lett. Gyakran fontos politikai szerepet játszott és kényes kérdésekben igen nagy óvatosságot és tapintatot tanusított.

— Aradváros tisztviselőikara csüförtökön reggel táviratot kapott a belügyminisztériumból. A táviratot Luca alminiszter küldte, aki ezuton közönte meg a városi tisztviselői kar újévi jókívánságait.

— Halál az árulókra. Saarbrückenből jelentik: Ma éjjel 1 órakor ismeretlen tettesek revolvérrel belöttek egy elzászi eredetű bányász házába az ablakon keresztül. Ez a bányász nemrégiben vette fel a francia állampolgárságot. A lövések megsebesítettek egy asszonyt. A támadók „Halál az árulókra” felirással cédulát ragasztottak a ház falára. — Két kilométernyire Saarbrückentől, Jaegerfreude községben a Gottschalk-végházban német nemzeti-szociálisták és kommunisták között véres összeütközés történt, amelynek során a német front egy tagját hasbalölték. — A francia határ közelében, Saarlouistól nyugatra az országon eszméletlen fiatal férfit találtak, aki több szurt sebből vérzett.

— FELHÍVÁS AZ ARADI KÖZLÖNY RI-PORTPÁLYÁZATÁNAK NYERTESEIHEZ. Felkérjük Vámos Böske és Moskovits Zita urleányokat, az Aradi Közlöny riportpályázatának második és harmadik díjnyertesét, hogy pénteken délután 5—7-ig szíveskedjenek bennünket felkeresni az Aradi Közlöny szerkesztőségében.

— Letartóztatták Rooseveltnél fiaét. New-yorkból jelentik: Filadelfia közelében levő Vayne városka rendőrbírója súlyos testisértés címén vádat emelt Rooseveltnél fiaét 19 esztendő fia ellen, mert gépkocsijával nekiment egy másiknak és többen megsérültek. A fiatal Rooseveltnél azzal védekezik, hogy a hófúvás miatt nem látott jól. Ez a hatodik baleset, amelyben az elnök fia mint tettes szerepel. Folyamatban van ellene egy másik bűnyügyi eljárás is Loragne városka bírósága előtt. Ezzel az ügyével kapcsolatban december 22-én a fiatal Rooseveltnél ideiglenesen letartóztatásba helyezték.

— Két román repülő afrikai utja. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt negyed 10 órakor a banesai repülőtérről egy I. A. R. jelzésű repülőgépen Fokvárosba indult Ivanov hadnagy és Burnaia kisasszony, aki egyike a hat, vizsgát tett román pilótanőnek. A két repülő Sztambul és Kairót is útjába ejti.

— Győzött Budapesten a Kanadai jégkorong-csapat. Budapestről jelentik: A kanadai Winnipeg Monarch jégkorongcsapat, amely eddig Európa összes csapatait megverte, csütörtökön este a budapesti BKE csapatával mérte össze erejét. A magyar csapat legjobb embere: Minder Sándor hiányzott és a világbajnoki előtti kanadai csapat 4:1 arányban győzött a BKE fölött.

— A Citroen-művekben megindult a munka. Párisból jelentik: A Citroen-művekben ma újra megindult a munka. A vállalat 3000 munkást alkalmazott és előreláthatólag még 1000 munkásra lesz szüksége.

— Nyári virágok nyílnak Magyarországon. Budapestről jelentik: A szokatlanul enyhe időjárás következményeképpen az ország különböző részeiből még nem tapasztalt jelenségekről tesztek jelentést. Mint Nagykőrösről jelentik, az egyik ottani kertben 11 vadrózsabokor ujévre virradóra virágba borult. Az egyik elemi iskola kertjében pedig a méhek rajt eresztettek, ami csak a kora tavasszal szokott megtörténni. Dombegyházról érkezett jelentés szerint Zavadon és a környékén újból kivirágzottak a nyári virágok, úgyhogy az ünnepek alatt a templomok tele voltak friss virágokkal.

— Autógázolás Bucurestiben két halott. Bucurestiből jelentik: A Stefan cel Mare-sossen a sárga kerület egy teherautója, amelyet Onica Sándor sofför vezetett, elgázolta Janica Aurel 19 éves fiatalembert és egy 22 év körüli leányt, akiknek személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. Mindketten meghaltak, míg a soffört letartóztatták.

— Európában bukkál Kuba volt véreskezű diktátora. Berlinből jelentik: Néhány héttel ezelőtt az Egyesült-Államokból ideérkezett Machado tábornok, Kuba egykori véreskezű diktátora. Machado rémuralma mintegy másfél évvel ezelőtt bukott meg Kubában, az Egyesült-Államokba menekült hazájából, amelynek új kormánya több ízben kérte kiadatását. Az amerikaiak nem adták ki Machadot, aki nem érezte magát biztonságban az Egyesült-Államokban és ezért Németországba utazott. A kubai kormány most már a német kormánytól kérte a volt diktátor kiadatását, ezt azonban a német kormány is megtagadta, azon az alapon, hogy nincs kiadatási szerződés Németország és Kuba között. Machado a napokban eltűnt berlini szállodájából: azt mondják, hogy titokban Svájcba utazott, mert most már Németországban is félti az életét a Kubából utána küldött forradalmárok bosszujától.

Rádió-szerelem

Londonból jelentik: Regényes körülmények között ment férjhez Miss Eve Becke, a londoni rádió ismert énekesnője. Hangja miatt szeretett bele egy távoli hallgatója, Caneva di Rivaloro gróf, egy római arisztokrata. A gróf esténként külföldi rádióállomásokat szokott hallgatni római otthonában. Gyakran hallgatta Londont és egy alkalommal feltűnt neki egy csodálatosan szép énekhang. Megnézte a műsorban, hogy ki énekel Londonban és megállapította az énekesnő nevét. Ettől kezdve figyelemmel kísérte az angol rádiólapokban az előzetes jelentéseket és mindig meghallgatta Eve Becke énekét.

A gróf néhány hónappal ezelőtt Londonba utazott, ahol hivatalos volt egy angol barátjához. Nagy estélyen vett részt, amelyen több mint hatvan ember volt jelen. Hirtelen felfigyelt: ismerős hangot hallott. Felkereste a vendégek tömegében a hang forrását: egy csinos fiatal nőt. Megkérdezte a nevét: Eve Becke volt, a rádióénekesnő. Néhány hét múlva megkérte a kezét. Újévkor meg is tartották az esküvőt.

— Hőhullám Angliában. Londonból jelentik: Az újév emberemlékezetet meghaladó hőhullámot hozott Angliára. A Britt szigeteket egyes részein tegnap csak 8 fokkal alacsonyabb hőmérsékletet mértek, mint júniusban szoktak mérni. Sok helyen virágzásnak indultak a fák és néhol nyílnak a rózsák. A kellemes időjárás ellenére az angol szigeten súlyos roncsoló toroklob járvány dühög és erős nátház járvány is kezd terjedni, amely előreláthatólag február elején fogja csak elérni a csúcspontját.

— Ma az alantl gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

RÉNYI: Bulevardul Regina Maria.

KAIN: Piața Avram Iancu

NIEDERMAYER: Piața Sit. Sava.

— Metzger Márton dr. prépost-plébános ünneplése. Néhány évvel ezelőtt Aradról került Timisoarára Metzger Márton dr. prépostplébános, aki az aradi katolikus gimnázium tanára volt. Metzger Aradon is intenzív kulturtevékenységet fejtett ki és széles körökben nagy népszerűségnek és tiszteletnek örvendett. Tegnapelőtt ünnepelte Metzger Márton dr. ötvennyolcadik születésnapját és ebből az alkalomból számosan üdvözölték, amely annak a közbecsülésnek és ragaszkodásnak hű kifejezője, amely dr. Metzger Márton Timisoarán környezi. Az egyházközség, a szociális misszió, a római katolikus elemi fiúiskola tanítói és tanulói keresték fel küldöttségileg a prépostplébánost, valamint számos más egyesület és testület is tolmácsolta jókívánságait. Paptársai közül ugyancsak számosan keresték fel, akiknek nevében Rech K. Géza apátplébános adott kifejezést a kartársak szeretetének.

— Farkascorda rohanta meg a kirándulókat. Lembergől jelentik: Az ünnepeken egy csapat egyetemi diák két tanár vezetésével kirándult Crisnovába, gróf Bavarovszky erdőseibe, amelyek a román határhoz közel terülnek el. Mélyen az erdőben 30 farkas támadta meg a társaságot. Szerencsére néhány diáknál revolver volt, lövöldözni kezdtek, egy farkast le is terítették, a többi pedig elrohant, de rövid idő múlva visszatért a farkascorda, több diákot és egy tanárt megmárt, míg végre vadászok érkeztek és 11 farkast lelőttek, a többi elmenekült. Egy diák és a megmárt egyetemi tanár halálos sebeikkel a lemergi kórházban vannak kezelés alatt, a többi diák sebesülése könnyebb természetű.

— Az aradi római katolikus plébánia érdekes statisztikát állított össze az elmúlt 1934-es évről. Összesen 376 gyermeket kereszteltek meg, az 1933-as 349 keresztelével szemben. A 376 gyermek közül 196 leány és 180 fiú. A minoriták templonában összesen 190 pár esküdött, míg az 1933-as évben mindössze 139. Az 1934-es évben római katolikus temetés volt 392, ebből férfi 176, nő 216, gyermek 57. Az 1933. évi statisztikának ez a rubrikája a következőképpen fest: 383 temetés, ebből 347 felnőtt és 36 gyermek. A szentáldozások száma 1934. évben 108.856 volt. A szegények részére kenyeret 39.620 lej, tűzifát 40.000 lej értékben osztottak ki, készpénz-segélyt 48.792 lejt, a Nővédelmi utján 43.500 lejt és a Caritas utján 6600 lejt adományoztak. Ez összesen 142.520 lejt tesz ki.

— Tizenhárom kekesi cigánypárt esketett a városi anyakönyvvezető csüttörtökön délelőtt. Az egyházi esküvőt a kekesi gör. kath. templomban a jövő vasárnaphoz egy hétre tartják meg valamennyi pár számára.

— A konyhaművészeti kiállítás elé. A Wizo vezetősége a következőket közli: A kiállítás vasárnap délelőtt 10 órakor nyílik meg a „Fehér Kereszt” nagytermében és megszakítás nélkül délutáni 5 óráig tart. Délután 5 órától táncos teávé alakul át, amelyen a közönség elsőrendű jazz hangjai mellett kitérő szórakozási alkalommal részese. A kiállított tárgyak egy része ekkor részben tálanként egyben megvehető, részben pedig mint buffet szerény árak mellett a közönség rendelkezésére fog állni. A kiállítók között öt igen értékes díjat osztanak ki. A díjak odaítélését maga a közönség szavazólap leadásával dönti el. A jutalomdíjak egy része a Szabó Albert-cég kirakatában látható. A kiállító cégek elismerő oklevelet kapnak. A kiállítás külön érdekessége a Szabó Albert-cég terített asztal és konyhafelszerelési kiállítása lesz. Ez utóbbin legújabb találmány, praktikus és olcsó háztartási gépek kerülnek bemutatásra. Minden jegyhez egy sorsjegyet kap a belépő és az esti órákban egy kiállítási tálat sorsolnak ki. Kéretnek a kiállító hölgyek és cégek, hogy a kiállítási tárgyakat a Fehér Kereszt nagytermébe a kiállítás napján, vasárnap reggel 8 és fél 9 között küldjék el, mert előző nap a tálat át nem vehetők, viszont délelőtt 10 órakor a kiállítás már megnyílik. A kiállító cégeknek a nagyterem az előmunkálatok céljaira már szombat délután rendelkezésre áll. Minthogy a rendezőség semmiféle külön meghívót nem bocsátott ki, ezúton kéri a város közönségét, hogy ezt a mindenkit érdeklő kiállítást minél nagyobb számban keressék fel. A kiállításhoz a feljárat a Corso-mozgó felőli lépcsőn át történik.

„PRIM”
A jelenkor legkötelesebb fémtisztítója 411

— Emelkedett a születések száma és csökkent a halálozás az elmúlt évben Aradon. Az aradvárosi anyakönyvvi hivatal ma állította össze az elmúlt évi statisztikai adatokat a hivatal működéséről. A statisztika érdekes képet nyújt a város életéről. Megállapítható, hogy míg 1933-ban mindössze 1050 születés történt, ez a szám az elmúlt évben nyolcvannal emelkedett. Ezzel szemben kilenccel csökkent a halálozások száma, mert 1933-ban 1243 halálesettel szemben 1934-ben 1233 történt. Növekedett a házasságkötések száma is, 648-ról 802-re. Ebben egyébként a kekesi cigánysor fölényesen vezet az összes városrészek között. Érdekes adat, hogy növekedett a válások száma (88 párral többen váltak el egymástól, mint 1933-ban) és ugyancsak növekedett azoknak száma is, akik egyik vallásról másikra tértek át. Ezek 1934-ben 119-en voltak, szemben az 1933-as év 77 esetével. Láthatólag Arad élete sokat modernizálódott egy esztendő folyamán is.

— Férfitűdőt rendezett egy feltékeny férj Oradea mellett. Oradeáról jelentik: Borzaimasan véres feltékenységi dráma játszódott le az Oradeáról Episcopul Bihorului-ra vezető országúton. Pap Dávid episcopul-bihorului cipész lelőtte feleségét, Fákosi Margitot, aki már egy éve különváltan élt tőle, majd annak leendő anyósát, özv. Kiss Péternét sebesítette meg, Hegedüs Sándor kocsi karjába lőtt, majd maga ellen fordította a fegyvert és agyonlőtte magát. Pap Dávid bánatában követte el tettét, mert felesége elhagyta és többszöri hívására sem tért haza, sőt eljegyezte magát Kiss Péterrel. Aznap estére tervezték a kézfogót. Kocsival indultak be Oradeára, de utközben rájuk támadt Pap Dávid, aki valóságos sortűzvet adott le a kocsis utasaira. Az első golyó a volt felesége mellébe fúródott, a második golyó pedig özv. Kiss Péternét találta el. Vagy négyszer süttötte el még hatalmas revolverét, amely megsebesítette a kocsit hajtó Hegedüs Sándort is. A lövöldözés zajára a környékbeli lakosok összesereglettek, de már csak azt látták, hogy Pap a revolver csövét szájhöz illesztette, majd meglúgta a ravaszt és élettelenül esett össze. A sebesültek közül a legsúlyosabb az állapota Fákosi Margitnak, akinek élethenmaradásához kevés a remény, míg a többiek könnyebben sebesültek meg.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, vértódulást, szorongást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epe kiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vérkeringést felfrissíti.

— Pál-uccai fiúk. Ki ne emlékezne vissza Molnár Ferenc regényére, boldog ifjúságunk legbájosabb olvasmányára, a Pál-uccai fiúkra? Kinek ne illetődne meg a lelke, ha a csendes visszaemlékezés tükrében megjelenik a kis Nemecsek Ernő, a Pál-uccai Grund egyetlen közkatonája? És megjelennek a boldog békeévek kicsiny diákjai, a gitt-egylet, a kapitány, a tábornok, a kürtös, a nagy csaták, az áruló, az elhurcolt zászló? Megboldogult ifjúságunk mindmégannyi könnyesen szép emlékei. És erős szívű legyen az, akit, ha megtámadnak az emlékek, el tudja palástolni a feltörő könnyeket, azokat a könnyeket, amelyekkel ifjúságunkat, a multat, talán éppen magunkat siratjuk meg. És azt, hogy nekünk soha nem volt ifjúságunk, azt, hogy a mi fiaink már csak a boldog békeéveket visszaidéző filmekben látják, hogy volt egyszer, hol nem volt, volt egy boldogabb ifjúság is. Egy világhírű filmgyár feldolgozta ezen kedves témát és rövidesen Arad közönségének is alkalma lesz benne gyönyörködni.

Kéteves száraz TÚZIFA
bűk, oser, gyertyán
ölenként Lei 460.—
CONCURENTA-nál Calea Saguna
176-178. 125

— Súlyos mérgezési tünetek között szállították az aradi kórházba egy leányt. Petrik Erzsébetnek hívják a fiatal leányt, akiről megállapították, hogy mérgezési tünetek mutatkoznak rajta. Azt azonban, hogy öngyilkosság, vagy véletlen balesetről van szó, még nem lehetett megállapítani, mert a leány eszméletlen állapotban fekszik, tehát kihallgatása lehetetlen volt.

KERPEL könyvtár
vezet! Havi díj 40 lej. 6147

GOLGA VERSES KÖNYVE

kapható az

ARADI KÖZLÖNY
főkiadóhivatalában

Ára 40 lei.

Fényes ünnepségek között

ülk meg az aradi gyermekkorház fennállásának negyedszázados jubileumát

Lélekemelő ünnepségek színhelye lesz vasárnap, a hó 6-ikán Arad. Ekkor ünneplik meg huszonötévesztendő fennállását az aradi gyermekkorház, amelyet tudvalevőleg a báró Andrányi és báró Neuman-családok alapítottak. Az alapítványi levelek értelmében a gyermekkorház Arad lakosságának, a városnak tulajdonát képezi, érthető tehát, ha a vasárnapi ünnepségeken minél nagyobb számban kívánják képviseltetni magukat a tulajdonosok: Arad polgárai.

A gyermekkorház vezetősége, dr. Radu Corneli igazgató-főorvossal az élen nagyszabású ünnepi programot állított össze. Vasárnap délután 12 órakor a városháza nagytermében dr. Ursu János polgármester elnöklése alatt ünnepi ülést tartanak, majd pedig a jelenlévők meglátogatják a gyermekkorházat. Este fél kilenc órai kezdettel műsoros előadást rendeznek, amelyen az emlékszedet dr. Radu Corneli igazgató-főorvos mondja. Ezután az Aradi Zenede zenekara, Händel Largo című művét adja elő, majd pedig a Ghiba Birta leányliceum növendékei orosz táncot lejtene. Róth Adrienne két zongoraszámmal szerepel, majd pedig a Szömörkényi-Vas testnevelési iskola növendékei a „Babák táncá” című jelenetet adják elő. Ernest Sándor hegedűszáma után U. Éghy Ghyssa növendékei táncolnak. Ebben a jelenetben a következők szerepelnek: Iovita Titu, Szalai Gitti, Berger Lulu, Tánczos Ducl, Gartner Elza, Ioanovici Elli, Pucher Ivonne, Winkler Trude, Haász Márta, Kreisz Margit, Stiaszny Lica, Weitzen Éva. A kosz túmőket Erdélyi Károly mérnök tervezte. A zenede zenekari száma következik ezután, majd pedig a Cornea kisasszony igazgatása alatt álló 2. számú leányiskola növendékei egyfelvonásost adnak elő. Bajnok Anikó zongorán Chopin és Debussy-szerzeményeket játszik, míg Gróf Éva, a Patakyskola növendéke szóló-táncot lejt. A műsort Schubert „Katonai indulója” fejezi be. A zenekart Medveczky Margit vezényli.

Az ünnepi estély tiszta jövedelmét a gyermekkorház csecsemő-osztályának létesítésére fordítják. Jegyek a Diecezana és a Sándor-könyvkereskedésekben kaphatók.

— Két volt aradi postai alkalmazott szélhámossága. Az aradi rendőrség őrizetbe vette Lupei Pál és Jucet Péter volt aradi postaaltiszteket, akik érdekes módon követtek el szélhámosságokat újév napján. A két volt postai alkalmazott jelenleg Simandon lakik. 1924-től 1929-ig voltak a posta szolgálatában és még abból az időből jól ismerték az aradi vállalatokat. Január 1-én és 2-án bejöttek Aradra és az általuk előre elkészített postai ívvel végigjárták a cégeket és adományokat gyűjtöttek a posta expedíciós személyzete részére. Csinos összeget kerestek a két napon keresztül. Egyes cégeknél, akiről tudták, hogy 50 vagy 100 lejt szoktak adni, 500 és 1000 lejtet kértek. Sok helyen meg is kapták a kért összeget. Több ezer lejt gyűjtöttek össze, már azt hitték, hogy jól kezdődött rájuk nézve az újév, mikor közbelépett az aradi rendőrség és a két szélhámost őrizetbe vették.

URANIA
MA, pénteken 5, 7½, 9½ órakor
UTÓLJÁRA!
Stan és Bran
nagysikerű, kaoagtató slágerelőadó
A SIVATAG FIAI
JEAN HARLOW — CLARK GABLE
Jön: Ezt a férfit akarom

Öt évig tartó szenvedések után

Hazajött meghalni a sivatag forró homok- tengeréből

**Berky Sándor, aki öt esztendő telt az idegenlégió poklában — Vissza-
hozta gyógyíthatatlan beteg testét a honvágy**

Budapestről jelentik: Tegnap reggel a Nagykanizsa felől érkezett személyvonattal jött Budapestre Berky Sándor 28 éves volt egyetemi hallgató. A keleti pályaudvar hatalmas előcsarnokában a nagy forgalomtól kábultan dőlt neki az egyik oszlopnak. Téli kabát nem volt rajta. Kis kabátja gallérját feltúrta és kezével fogta össze. Szeméből patakzott a könny.

Egy idősebb uriaszony szólította meg a teljesen lesoványodott, hiányos öltözetű fiatalembert.

- Éhes? ... — kérdezte résztvevően.
- Nem! — hangzott a határozott válasz.
- Fázik? ...
- Nem!
- Segítségére lehetek talán valamiben?..
- Nagyon köszönöm kedvességét, de most már semmire sincs szükségem. Amit akartam, ami után áhitoztam, elértem. Pesten vagyok és ez nekem minden...

Az uriaszony nem kérdezett többet a szomorú embertől. Ugy látszik, kicsit zavarosnak találta a válaszokat. Arra gondolhatott, hogy háborodott elméjével áll szemben, mert értelmetlennek találta: egy ember akiről leri az éhezés és nyomor, minden ok nélkül visszautasítsa valakinek segítő kezét. Az idősebb hölgy minden feltűnés kerülésével megszólította az egyik rendőrszeméret, aki a keleti pályaudvar várótermében teljesített szolgálatot s felhívta a figyelmét a mozdulatlanul álló és még mindig könnyező férfira.

A rendőr tapintatosan igazoltatta a 25—30 évesnek látszó férfit, aki zsebébe nyulva, idegennyelvű igazolványt szedett elő: a francia idegenlégió elbocsátólevelét.

Kaposvártól Sidi bel Abbesig

Az őrszobában olvasták át az iratokat, amelyeket rendben találtak és visszaadták tulajdonosának. A rendőri igazoltatás után beszélt egy hírlapíró a hazatért Berky Sándorral, aki öt évet töltött az afrikai poklokban.

Öt esztendővel ezelőtt Kaposvárról indult el az idegenlégióba, hogy feledést találjon romantikus szerelmére.

GRAND HOTEL IMPERIAL
NAGYSZÁLLODA BUDAPEST.

Egy perc a Keleti pályaudvarról.
A magyar főváros legújabb szálloda-épülete. :: Minden modern kényelemmel. :: Elsőrangú családi ház.

ÉTTEREM.

Legolesőbb árak, hosszabb tartózkodásra különleges megállapodások, teljes vagy részleges pensioval is. Igazolt előfizetőknek **20% szobaárkedvezmény!**

Berky Sándor fáradtan, megtörtén, betegesen, a gyilkos malária testet és lelket öltötte betegségével szervezetében, jött vissza, hogy ismét meglássa hazáját. Itt akart meghalni Budapesten. Azért jött haza.

— Azt gondoltam, — mondotta az újságíróknak, — hogy feledést találok távol szülőföldemtől, idegen környezetben, szörnyű szenvedésekre, reménytelen szerelmemre. Két hónapig tartózkodtam Sidi bel Abbesben, amikor úgy elfelejtettem minden asszonyt, romantikus szerelmet, mintha kitörölték volna emlékezetemből. Vissza akartam jönni, de ekkor már nem lehetett. Öt éves szerződést írtam alá. Ennyi időt kellett töltenem az idegenlégióban, ha nem akartam, hogy szökés közben lőjenek le és úgy pusztuljak el Afrika homoktengerében, mint egy kutya.

A legszörnyűbb élmény

— Colom Bechar közelében éltem talán át életem legszörnyűbb megpróbáltatását. Megvakultam. De nemcsak én, hanem századomból mintegy ötvenen jutottunk hasonló sorsra. Tessék elképzelni. — folytatta Berky Sándor. — Hogy a trópusi nap vakító világosságában egyszerre elhomályosult előttem minden, fátyol borult a szememre, majd pedig elsötétült minden.

Sikoltozás, kétségbeesett jajgatás és örömlöngő kiáltásoktól visszhangzott az afrikai homoktenger.

Földre vetettük magunkat, fejünket a perzselő homokba dugtuk, némelyikünk egész napi víz-adagját öntötte a fejére. Segíteni akartunk magunkon. Látni akartunk. Mindent megpróbáltunk, hogy visszanyerjük szemünk világát, semmi sem használt.

— Amikor kifáradtunk a jajgatásban és sikoltozásban, erőteljesen rogytunk össze. Sirtunk. Némelyikünk már azt sem tudott. Félig ájultan hevertünk az 50 fokot is meghaladó hőségben.

Voltak, akik a váratlan vakságtól megőrültek.

Ledobálták magukról felszerelésüket és ruháikat. Anyaszült meztelen rohantak el a sátor-táborból, hogy soha többé ne térjenek oda vissza.

— Egymásután fogdostak össze bennünket, akik elvesztettük szemünk fényét. Injekciót kaptunk. Kendővel kötötték be szemünket, majd pedig bevitték bennünket a század kórházába és ott voltunk két napig. A két nap elteltével, amikor dermesztő ájultságunkból magunkhoz tértünk, nem akartunk hinni szemünknek. A sötétség, amely két nappal ezelőtt csaknem az örületbe kergetett, lassanként szertefoszlott. A ködfátyol eltűnt szemünkről és ismét láttunk. Elfelejtettünk mindent, ami addig történt. Elfelejtettük azokat a pokoli szenvedéseket, amelyeken keresztül mentünk.

Ez volt az egyetlen perc, amikor az afrikai öt évem alatt boldognak éreztem magam.

Berky Sándor itt megáll, elbeszélését félbeszakítja, benyul a zsebébe. Vékony cigarettát vett elő.

— Caporal a neve ennek a cigarettának,

CENTRAL-mozgó Lipova

Szombat 9. Vasárnap 2, 4 és 6 órákor
(Este a bál miatt nincs előadás)

Vágyak ritmusa.

Joan Crawford és Clark Gable
tüneményes filmje. 124

Hétfőn 4 és 9 órákor

Elcsesért menyasszony

Anny Ondra — Adolf Wohlbrück.

— Aki nem volt ott, aki nem látta, aki nem hallott róla,

nem is tudja elképzelni, mit jelent ezt a fél évszázadot jelentő öt évet végigkínálni abban a klímában.

Annyi szenvedésen és megpróbáltatáson mentem keresztül, hogy arról nem órákig, hanem csaknem ugyanannyi évig tudnék beszélni, mint amennyi időt ott töltöttem.

— Átélttem emberek százainak pusztulását, bennszülött-lázadást, járványokat és a trópusi betegségek kimondhatatlan sorozatát.

A hírlapíró Berky Sándorral való beszélgetésekor megkérdezte a szerencsétlen embert, hogy a francia idegenlégióban töltött ideje alatt melyik élménye volt a legborzalmasabb, melyik volt rá a legnagyobb hatással.

— Hirtelen nem is tudom, mit válaszoljak erre a kérdésre, — mondta a volt egyetemi hallgató. — Oly sok minden mentem keresztül, annyi pokoli borzalomnak voltam szemtanúja és szenvedője, hogy nehéz a feladat, amelyre választ kell adnom.

— mondta. — Ezt kaptuk a idegenlégióban. Olcsó, de az európaiak azt mondják, hogy szíhatatlan. Én már megszoktam.

— De visszatérek az emlékekhez... Később megtudtuk, hogy a két napig tartó vakságunkat az egyik kaktuszfajta tüjének szúrása okozta. Elég, ha ennek a kaktusznak nedve akármilyen kis mennyiségben is kerül a szervezetbe. Injekció nélkül is meggyógyultunk volna. A gyógyulási folyamat orvosi beavatkozás nélkül is két napig tart. Injekciót csak azért adtak, hogy megnyugtassák idegeinket.

— Sok mindent tudnék még mondani, de nem tudom, hogy meddig élek. Öt évig vártam a napra, hogy ismét Budapesten legyek. Látni akarom a várost, amely annyi örömet és boldogságot szerzett nekem. Felkeresem azokat a helyeket, ahol gyermekéveimet töltöttem. Azután hadd haljak meg meg. Ez lesz a sorsom. Tudom, hogy nem lehet rajtam segíteni, nem kerülhetem el a végzetemet. Ebből már belenyugodtam.

Kezet fogtunk. Erőteljesen szorítja meg kezemet. Kabátját szorosan összefogja, majd a Keleti-pályaudvar csarnokát elhagyva, eltűnik szemem elől. Talán utolsó sétájára indult a havas, januári délelőtt... (—)

Borzalmas szerencsétlenség a Sascha filmgyár műtermében

Bécsből jelenti tudósítónk: A Bécs melletti Mauerben levő Sascha-filmgyárban tegnap borzalmas szerencsétlenség történt. Az egyik most készülő film felvételeihez egy nyolc méter magas hidat építettek, amelyen a főszereplők vezetésével több más statisztának kellett volna átvonulnia. A jelenet forgatása előtt több munkás ment fel a hidra, hogy újból megvizsgálják a gyors iramban készült ideiglenes építményt. A hid nagy robajjal beomlott és a felvételhez készülődők szemeláttára a munkásokat maga alá temette. Mayer János 37 éves elektrotechnikust haldokolva húzták ki a romok alól. Két másik munkás, köztük egy Weitzmann nevű szerelő életveszélyes sérüléseket szenvedtek, úgy, hogy életbenmaradásukhoz alig van remény. A véres szerencsétlenség nagy riadalmat keltett a műteremben, úgy, hogy a rendező utasítására a felvételeket azonnal beszüntették.

Osszeroppantak Zeletzki idegei

Drámai találkozás Zeletzki Bruno és leányát között a brasovi börtönben — A Skoda-gyár volt igazgatója a haláltól retteg — „Apuka, gyere haza...”

Brasov. Néhány hét óta lakója a brasovi ügyészség fogházának Zeletzki Bruno, a még ma is zajló Skoda-botrány főhőse. A Skoda-gyár volt bucaresti igazgatóját a fogház egyik emeleti cellájában helyezték el. Idegei teljesen összeroppantak az utóbbi hetek alatt és egész éjszakákat sértalgt cellájában. Senkivel sem beszél, egyetlen gondolat gyötri: attól fél, hogy a börtönben fog meghalni. S ez az elgondolás rabolja el Zeletzki Brunótól éjszakai nyugalomát.

Karácsony első napján fivére, Zeletzki István, a Via-társaság igazgatója látogatta meg őcsését. A testvérek találkozása megható volt, majd rövid beszélgetés után Zeletzki István kijelentette a börtön igazgatójának, hogy nagyon aggódik öccse állapota miatt. Ugyanaznap Zeletzki Brunót felesége is meglátogatta, ki sirva borult férje nyakába. Az asszony ezután kiméletesen előkészítette férjét arra, hogy másnap két leányával együtt látogalja meg A találkozást rendkívüli óvatossággal készítették elő, mert a két leány: az egyik nyolc, a másik tizenkét éves s mindketten a bécsi Notre Dame intézet növendéke, csak közvetlenül a látogatás előtt értesült atyjuk sorsáról.

A találkozás másnap drámai jelenetek közepe menté végbe Zeletzki Bruno, gyermekei kedvéért, uralkodni igyekezett magán és mosollyal fogadta leányait, de kezeinek reszketése elárulta a benne dúló idegességet. Az apa a látogatás folyamán kisebbik leányával beszélgetett és a gyermek folyton hazatérésre kérte.

— Miért nem jössz már haza, apuka — kérdezte a gyermek — itt hideg van és csunya... nagyon fáj, hogy nem látunk... gyere haza...

Zeletzki Bruno nem tudott tovább uralkodni magán, zokogva borult gyermeke nyakába.

Görcsösen magához szorította a leánykát és összevissza csókolta. Még a börtönőrök is könnyeztek a megható jelenet láttára. A gyermek még távozásakor is azt kiáltotta apjának:

— Gyere haza, apuka, minél előbb...

A látogatók mögött becsukódott a börtönajtó. Zeletzki Bruno ismét egyedülmaradt cellájában, ahol közeli halálának rémképei gyötrik az utóbbi idők legnagyobb botrányának hőst, aki most sokszorosan szenved tetteiért.

SPORT KÖZLÖNY

Savulescu őrnagy, futbalszövetségi kapitány lemondását követeli a fővárosi sajtó

— A szövetségi kapitányt okolják az athéni balsikerért —

Bucurestiből jelentik: A bucaresti-i sajtó felháborodással tárgyalja a román válogatott csapat athéni szereplését és a balsikerért Savulescu őrnagyot, a futbalszövetségi kapitányt okolja. Az egyik nagy bucaresti-i lap ezt írja:

— A szövetségi kapitány egyszerűen nem ért a dolgához és az athéni szereplés után nem marad más hátra számára, mint a lemondás! A lemergi mérkőzésen is beigazolta, hogy csak szerencséjével húzta ki a román válogatott csapat döntetlenre a lengyelek ellen, de az athéni leszereplés mindenre feltette a koronát.

A játékosok hallatlanul rossz kondícióban játszottak, az előkészület egyenlő volt a nullával.

A kapitány a múlt eredményekre gondolva, elkeseredett könnyelműséggel, elbizakodva vitte csapatát Athénbe. A tavalyi Balkán Kupa eredményei alapján, ellenfeleinek lebecsülésével,

Kitűnő mérleggel zárta a CAO az 1934. évet

Oradeáról jelentik: A CAO futbalszakosztálya a napokban készítette el a CAO csapatának 1934. évi mérlegét, amely igen kedvező. A statisztika szerint a CAO az elmúlt évben összesen 58 mérkőzést játszott, ebből 40 meccset nyert, 9 izben mérkőzött döntetlenül és csak 9 mérkőzésen szenvedett vereséget. Az összgólarány 213:70, amely a CAO csatársorának jóságát dicséri. Az 58 mérkőzésből belföldön 45 meccset játszottak az oradeai zöld-fehérek, Oradeán pedig 10 barátságos, 9 bajnoki és 4 nemzetközi mérkőzést. A belföldi nemzetközi mérkőzések közül kiemelkedik a május hó folyamán az FC Wien felett aratott 3:2 arányú győzelem, valamint júliusban a WAC ellen elért 2:2 arányú értékes döntetlen.

O Az SGA újonnan alakult női tornaszakosztálya működését megkezdte a Iosif Vulcan-gimnázium tornatermében. Beiratkozások a tornaórák alatt minden hétfőn, szerdán és pénteken este fél 7—9 óráig. Legközelebbi tornaóra ma, pénteken este. A férfi tornaszakosztály a Moise Nicoara-gimnázium tornatermében hétfőn este kezd meg ünnepek utáni működését, mivel a javítási munkálatok befejeződtek és az újonnan épített, kitűnő fürdőszoba is rendelkezésre áll. Tornaórák a férfiaknál hétfőn, szerdán és pénteken este.

olyan csapatösszeállításokat produkált, hogy az „eredmény” nem maradhatott el. Egész csomó tartalékot vitt magával, akiket nem is szerepeltetett. Így Gaint, Nicolescut, Gruint, akit a gyengén szereplő Bindea helyett beállíthatott volna. Robot három meccsen át játszotta, holott már a görögök ellen kitűnt, hogy rossz.

A sok hibának és tévedésnek természetes következménye kell, hogy legyen Savulescu őrnagy lemondása,

amelyet egyhangulag követel a sportközvélemény.

Itt említjük meg, hogy az újévi jugoszláv—román meccs a két csapat 13-ik találkozása volt (szerencsétlenül is végződött a román csapatra nézve) és az eddigi meccsek alapján:

1. Románia	13	7	—	6	27	24	14
2. Jugoszlávia	13	6	—	7	24	27	12

O A „Hercules” új helyiségében. A kitűnő birkózó-egyesület új helyisége, a Iosif Vulcan-gimnázium nagyszerűen felszerelt tornaterme, ahol a birkózás és súlyemelésen kívül a box és a torna is programba lett iktatva.

O Sepsí visszatért Romániába. Sepsí, az „U” kitűnő kapusa, aki repülőgépen utazott a bolgár meccs után a román válogatott csapathoz, nem jutott el Athénbe, mert a repülőgép Bulgáriában kényszerleszállást eszközölt és miután nem kapott megfelelő benzint, nem tudta utját folytatni. A repülőgép tegnap tért vissza Sepsivel Romániába.

Kiesett a villamosból és halálrazuzta magát egy siriai asszony

Súlyos szerencsétlenség a Siria melletti 14-es számú villamosmegállónál

Az Aradi Közlöny siriai tudósítója jelenti: Szerdán este súlyos szerencsétlenség történt a közeli 14-es számú villamosmegállónál. Varga Tóth Ferencné, egy jómódu siriai iparos felesége látogatóban volt Pancotán lakó fiánál, majd este hat órakor tért haza villamoson. Varga Tóthné a 14-es megállónál akart kiszállni és a zsufolt villamos perronján várta, míg a vonat a megállóhoz ér. A perron is zsúfolásig telve volt utasokkal.

A megálló közelében valaki véletlenül meg-

Jeritza Mária válik, mert férjét nem érdekli a zene, csak a politika

Newyorkból jelentik: Jeritza Mária, aki hónapok óta Newyorkban tartózkodik és a Metropolitan operaház tagja, az amerikai lapok jelentése szerint válik férjétől, Popper Lipót bárótól. A Newyork Times intervjút is közöl a világhírű énekesnőtől, aki a többi között a következőket mondotta:

— Nem tagadom, hogy el fogok válni férjemtől, azt sem tagadom, hogy amerikai állampolgár leszek és Newyorkban fogok megtelepedni! El vagyok tökéltve arra is, hogy házasságomat, ha kell, Rómában is megsemmisíttetem, hogy ezáltal elháruljak az akadály egyházi szempontból újabb házasságkötésem elől.

Az újságíró megkérdezte, igaz-e az a hír, hogy ismét férjhezmegy, mégpedig egy ismert bankárhoz, mire Jeritza nevetve válaszolt:

— Nem vagyok még szabad, tehát erről nem tudok nyilatkozni. Nem tagadom, hogy esetleg újra férjhezmegyek. Új férjem amerikai állampolgár, de előbb még el kell intéznie az első férjemtől való válás ügyét.

Az újságíró megkérdezte azt is, miért határozta el magát a válásra, A művésznő válasza így hangzott:

— Férjemet elsősorban a politika érdekli, nem törődik az operával, a zenével és az énekkel. A mostani körülmények között nem vagyunk együtt többet, mint négy hétig egy évben. Férjem nem igen akar Amerikába jönni és Amerikában tartózkodni. Nem látom be az értelmét: minék folytatnom ezt az életmódot, azért elhatároztam, hogy elválok.

Befejezést nyert

az aradi Transilvania Cipőgyár R.-T. felszámolása

Egy évvel ezelőtt megszűnt aradi vállalat likvidálása nyert végső befejezést az elmúlt napokban. A vállalat a háborút követő esztendőben „Transilvania Cipőgyár R. T.” néven alakult meg és a Cipészek Termelő Szövetkezetéből keletkezett. A Ioan Kalvin és Saguna-uccák sarkán gyártelepet vásárolt és itt működött, amíg a változó gazdasági viszonyok következtében nem kellett kimondania a felszámolást. A felszámoló bizottság a gyártelepet eladta és az érte kapott összeget a Victoria Takarékpénztárnál helyezte el. Amikor a felszámolás munkája befejeződött és a bizottság a Victoriánál lévő összeget is szabályszerűen fel akarta osztani a részvényesek között, a pénzt nem vehette fel, mert a takarékpénztár ekkor fizetési nehézségekkel küzdött és az összeg 30 százalékát ajánlotta fel. A felszámoló bizottság azonban ezt az ajánlatot nem akarta elfogadni és az összeget nem vette át a Victoriától.

Közben a Victoria Takarékpénztár összes hitelezőivel megegyezést kötött, még pedig oly módon, hogy a tartozások 25 százalékát fizeti ki tiz esztendő alatt. Ehhez a megegyezéshez a Banca Nationala is hozzájárult. Ennek alapján az egykori Transilvania Cipőgyár R. T. részvényesei most értesítést kaptak, hogy az ötszáz lejes névértékű részvényekért darabonként 110 lejt fizet ki számukra a pénztintézet, félévénként esedékes részletekben. Az első részlet kifizetése február elsején történik meg és ekkor részvényenként öt lej ötven banit kapnak a részvényesek. Ezzel a határozattal az egykori aradi cipőgyár likvidálása befejezettnek tekinthető.

1935. január 12-én Magyar Bál a Fehér Keresztben

Kivégeztek egy asszonyt, aki gyilkolt, hogy férjhez mehessen

Szörnyű dráma egy tudós családjában — A házvezetőnő a gyógyításra szánt mérgekkel eltette láb alól a tudós leányát

Newyorkból jelentik: Lincoln városában villanyszékben kivégeztek egy asszonyt: a negyvenkétéves Rushin Erzsébetet, akinek bormalmakban bővelkedő bűnügye több mint egy éven át foglalkoztatta az amerikai bíróságokat. A csinos asszony Billings tudós házvezetőnője volt. A tudós özvegyember és házvezetőnője fejébe vette, hogy elvétejtí magát vele. A professzornak egy darabig nem sokat beszélt szándékáról, az alárendelt személyzettel azonban már hosszabb idő óta „professzornénak” szólítottatta magát. Mult év májusában történt, hogy a tudós tizenhét éves leánya, aki kevéssel előbb tért haza látogatába a leánynevelő intézetből.

kinos betegség után meghalt a lincolni házban.

Az orvosok rejtély előtt állottak s végül is — ha nem is éppen határozottan — abban állapodtak meg, hogy a leány influenzában pusztult el.

Rushin Erzsébet a leány halála után nagy erővel ostromolni kezdte a tudóst, hogy vegye feleségül, ez azonban hallani sem akart a dolgról, annál is inkább, mert leánya erősen ellenezte ezt a házasságot. Rushin Erzsébet látszólag visszavonult. Nem sokkal utóbb egy előkelő családból való hölgy ugyanazokkal a tünetekkel megbetegedett, amelyek Billings leányának halálos betegségét kísérték.

Az asszony gyakran látogatott el Billingsékhez, mert a tudós erősen érdeklődött iránta — a városban már nyílt titok volt, hogy feleségül fogja venni — és

mindig akkor lett rosszul, mikor távozott a tudóstól.

Titokban nyomozás indult meg, amely hamarosan megdöbbentő eredményre vezetett. Kiderült, hogy a látogatót

Billings házvezetőnője rendszeresen megmérgezte.

Az asszonyt letartóztatták. Amikor a vizsgálóbíró elé került, Rushin Erzsébet cinikus hangon kijelentette, hogy igenis

el akarta tenni láb alól vetélytársnőjét, sőt ha szabadlábra kerülne, a jövőben is hasonlóan bánta el minden riválisával.

1935. tavaszán ismét

5

HAPAG

Középtengeri utazás.

a „MILLWAUKEE” gőzessel.

Üdülést, szórakozást, lelkiörömet szerez gyönyörű utazások közben, melyet a Középtenger és a Kelet gyönyörű vidékein keresztül vezetnek, a közismerten olcsó áron. — Tavasszai az utazás kellemes.

Felvilágosítás és prospektusok:

Hamburg-Amerika Linie
képvisellete 461

Künstler Utazási és Vizumirodában

Arad, Bul. Regina Maria 24. Telefon 86.

— Egyébként pedig — tette hozzá — végük tudomásul, hogy én öltem meg Billings leányát is, mert ellenezte a házasságot.

A váratlan vallomás óriási megdöbbenést keltett, amely még fokozódott, amikor a gyilkos nő elmondotta, hogy gazdájának leányát azokkal a növényi mérgekkel tette el láb alól, amelyekkel az apa kísérletezett nagy titokban. A tudós évek óta dolgozott egy vegyi készítményen, amelyről az a meggyőződése volt, hogy

kellő adagolással eddig gyógyíthatatlannak hitt betegségek biztos gyógyszere lesz.

és most a preparátum fő alkotó eleme saját leánya halálának eszközévé lett.

Ugyanezt a mérget — amely az orvosok előtt még teljesen ismeretlen — keverte Rushin Erzsébet riválisának ételbe is, ebben az esetben azonban szerencsére még idejekorán megakadályozták gyilkos szándékának teljes végrehajtásában.

Lincoln lakossága kis híján agyonverte a gyilkos nőt, amikor beszállították a fogházba. Az elsőfoku bíróság csupán, négyévi börtön-

Véres mulatság egy Turda melletti községben

Halálra verték a mulatságot megzavaró legényeket — Letartóztatták a bírót és a falu református lelkészét

Turdáról jelentik: A turdamegyei Harasztos község református kulturházában műsoros bált rendeztek a község református hívei. A szükséges hatósági engedélyek birtokában a műsoros táncmulatságra nagy számban gyűlt össze a falu magyar lakossága, amely a faluban szárnyrakelt hírrel, hogy egyesek megfognák zavarni a táncmulatságot, — nem akarta magát ünnepi szórakozásában megzavartatni. A műsor megkezdése után a falu két, verekedő híreről ismert fiatal gazdája: Inocan Ioan és Inocan Vasile lépett a terembe. Az utjukba állókat félrelökve, a cigányhoz mentek és rászóltak, hogy nekik muzsikáljanak. A rendezőknek sikerült távozásra bírni őket s ezután a műsor rendben lepergett, majd elkezdődött a tánc, amely réggel 3 óráig minden zavaró momentum nélkül tartott. Ekkor azonban az Inocan-testvérek Serban Iosif nevű barátjukkal együtt ittasan visszatértek és

késsel a kezükben ismét berontottak a tánchelyiségbe.

Rávetették magukat a jelenlevő Moldovan nevű román bíróra, aki bottal védekezett s oda-

Fizessen elő, vagy vegye meg naponta a legnagyobb magyar lapot, a budapesti

UJSÁG-ot.

A világ minden eseményéről pontosan informálja. — Állandó munkatársai az irodalom és ujságírás kiválóságai:

Köbor Tamás
Márai Sándor,
Zsolt Béla,
Nagy Endre.

Pünkösti Andor,
Wallasz Jenő,
Szöllősi Zsigmond,
Szomory Emil.

Minden pénteken külön rádiómelléklet európai műsorral. — Minden vasárnap mélynyomású képes melléklet. — Állandó rovat asszonyok és gyermekek számára. — Háztartási rovat elsőrendű ételreceptekkel. Kérjen ingyenes mutatószámot.

UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, 62. Postafiók 282.

büntetéssel sújtotta, az ügyész azonban felebezett s a fellebbviteli bíróság — nem kis részben a háborgó közvélemény nyomásának hatása alatt — halálos ítéletet hozott.

kiáltott a mulatság rendezőinek, hogy védjék meg az inzultustól. A felbőszült falusi emberek erre csakugyan a betolakodó rendezőkre rontottak.

Inocan Vasile a bíró ítéletét cáfolatosan találva, ekkor már a földön hevert. Serban Iosif pedig a fejét találó súlyos ütésekkel eszméletét veszítette, míg harmadik társuknak, Inocan Iuonnak, összeverve ugyan, de valahogy sikerült elmenekülni.

Inocan Vasile a helyszínen kiszenvedett. Serban Josif másnap reggel a turdai kórházba való szállítása közben halt meg.

súlyos fejsébben. Inocan Ioan pedig szintén súlyos zúzódásokkal a kórház sebészeti osztályán fekszik. Az ügyészség Moldovan bírót és Bíró János ref. lelkészt tíz falusi legénnyel együtt letartóztatta. Bíró János, a község lelkésze, mint az estély rendezője állítólag saját bevallása szerint, a fenyegetések elhárítására botokat vitetett a táncmulatság helyiségébe, azzal a céllal, hogy előre elvegye a rendezőket a támadástól. A lelkész éjféli után családjával együtt hazament a mulatságról és a verekedés hírére tért oda vissza, amikor már minden csillapító kísérlete hiábavaló volt.

Az 1935. év legnagyobb szenzációja:
Paál Jób új riportregénye
A láthatatlan birodalom

Harmincnál több, szenzációsnál szenzációsbbr
riport a világnak minden országából

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A külkereskedelmi rendszer bonyolultsága következtében:

A vidéki importőrcégek kénytelenek megszakítani összeköttetéseiket a külfölddel

Bucuresti-i importőröktől vásárolják a vidéki cégek drágábban az árut — A kereskedelemügyi minisztérium utasításai az aradi vámhivatalhoz

A különböző korlátozó intézkedések bevezetése óta talán még egyetlen rendszer körül sem keletkezett annyi félreértés, mint a jelenlegi külkereskedelmi rendszer körül. Nemcsak a kereskedők, de maguk a rendeletek végrehajtásával megbízott tisztviselők sem ismerik precízen a rendszert és ezért a kereskedelemügyi minisztérium újból és újból magyarázó utasításokat ad ki a helyzet tisztázása érdekében. Ma újabb körrendelet érkezett az aradi vámhivatalhoz és ebben a minisztérium összefoglaló magyarázatát adja az eddigi intézkedéseknek. A körrendelet fontosabb részletei a következők:

Hogyan történik az export

Az export-deklaráción kívül a vámhivatalnál be kell nyújtani az A., B., C. deklarációnkat, amelyek a devizáknak a jegybank részére való átadásáról szólnak. Csatolni kell a fuvarlevél másolatát is, amelyen szerepelnie kell a jegybank láttamozásának, hogy az eredetit a Banca Nationalának adják át. Ennek megtörténte után a vámhivatal kiállítja az importigazolványt, valamint a külföldi fizetésekről szóló igazolványt. Ez a következőképpen történik:

I. kategória

1. Abban az esetben, ha petroléumot, gabonát vagy fát exportáltak, a vámhivatal levonja az áru értékéből a Banca Nationala által megállapított százalékos, míg a fennmaradt összeg erejéig kiállítja az importigazolványt. A kereskedő A. vagy B. formulárt kap, aszerint, hogy az export olyan országba történt, ahol devizakorlátozások vannak életben, vagy pedig oda, ahol nincsenek. Ezeket az importőröket a Banca Nationala ellenőrző szelvényével együtt beküldi a vámhivatal a külkereskedelmet szabályozó hivatalhoz, azzal a céllal, hogy

az igazolványokat az importőrök között szétosztás.

II. kategória

2. A második kategóriába tartozó áruk exportja alkalmával a vámhivatal levonja az áru értékéből a minisztérium által megállapított százalékos és ennek az összegnek megfelelő külföldi fizetési igazolványt bocsát ki, C. vagy D. formuláron. A fennmaradt összeg erejéig importigazolványt állít ki E. vagy F. formuláron. Mindezeket az igazolványokat naponta elküldi a Banca Nationala központjának. Az E. és F. formulárokat a Banca Nationala láttamozásával azon importőröknek adják ki, akiket az exportör megnevez.

Ami a külföldi fizetésekre szóló igazolványokat illeti, ezeket abban a mértékben adják ki, ahogy a devizák befolyának.

Hogyan történik az import

A minisztérium újból tanulmányozás alá veszi a nem kontingentált áruk listáját és előreláthatólag újabb árucikkeket is kontingentál.

Ugvanekkor megállapítja azokat az illetékeket is, amelyeket minden kontingentált cikk után fizetni kell. Azon árucikkekre vonatkozólag, amelyeket csak nemrégiben kontingentáltak, a kontingenst az 1933. év negyedik negyedében eszközölt import alapján állapítják meg. Ezt az importot természetesen a behozatali deklarációkkal kell igazolni.

a külkereskedelmet irányító hivatal a jövőben is három hónapra érvényes behozatali engedélyeket ad ki.

A behozatali engedély csak abban az esetben jogosít fel importra, ha ahhoz a kereskedő megfelelő értékű importigazolványt is mellékel. Ezt az igazolványt tudvalevőleg a már előzőleg eszközölt kivitel alapján állítják ki. Ebből a célból a külkereskedelmet szabályozó hivatal kérvények alapján kiosztja az importigazolványokat, még pedig a behozatalra kerülő áruk fontosságának sorrendjében.

Azon árucikkeket, amelyek mincsenek kontingentálva, behozatali engedély nélkül lehet behozni, de az importörnek E. vagy F. importigazolvánnyal kell rendelkeznie. Abban az esetben, ha az import olyan országból történik, amely valutakorlátozásokat alkalmazott, importigazolvány csak akkor adható ki, ha a behozott áru értékének megfelelő előzetes export is ugyanabba az országba történt.

A külkereskedelmi rendszer bonyolultsága előidézte azt a különleges helyzetet, hogy egyes fővárosi cégek szinte behozatali monopóliumot élveznek.

Ezek a cégek ugyanis jobban utána járhatnak kérvényük elintézésének, míg a vidéki cégeknek nagy költséget jelent, hogy állandóan megbízottakat küldjenek fel Bucurestibe. Ennek következtében a vidéki — ezek között

az aradi cégek legnagyobb része megszüntette a közvetlen összeköttetést a külfölddel

és — míg régebben a részére szükséges behozatali maga intézte — most nagy bucaresti-i importőröktől vásárolja a külföldi árut. Ez természetesen a különböző árucikkekre drágulását vonja maga után.

Egyes hírek szerint a kereskedelmi miniszter által kötendő új kereskedelmi egyezmények lényeges könnyítéseket hoznak és ebben az esetben némileg enyhül a jelenlegi helyzet.

A palesztinai földművelésügyi minisztérium megbízottjának látogatása

Az utóbbi időben Palesztinába irányuló élőállatexportunk feltűnő emelkedést mutat. Míg régebben legjobb piacainkat Olaszország és Ausztria képezték, ujabban állatexportunk egyre nagyobb mértékben a Kelet felé irányul. A földművelésügyi minisztérium az elmúlt napokban értesítést kapott a palesztinai kormánytól, hogy január 4-ikén, vagy is pénteken az országba érkezik dr. Schmidt, a palesztinai földművelésügyi minisztérium megbízottja, aki tárgyalásokat kezd az Allatexportörök Szindikátusának vezetőivel, valamint az illetékes kormánytényezőkkel

egy hosszabb lejárta egyezmény megkötésére vonatkozólag, amely Palesztinába irányuló állatexportunkat szabályozná.

A legutóbbi kimutatások szerint az elmúlt évszázadban havonta átlag kétezer szarvasmarhát exportáltunk Palesztinába, de a palesztinai kormány ezt a mennyiséget növelni szeretné. Szakkörök felfokozott érdeklődéssel tekintenek a palesztinai megbízott látogatása elé, amelyről jelentős eredményeket várnak.

— Az aradi „Teba” textilgyár bejelentette a Munkakamarának, hogy 130 munkását elbocsátja és üzemét — egyelőre — lecsökkent munkacsoporttal folytatja. A Munkakamara vezetősége érintkezésbe lépett a gyár igazgatóságával, annak érdekében, hogy a tél folyamán lehetőleg igyekezzenek a munkások létszámának csökkentését elkerülni, másrészt pedig a gyár értesítéséről jelentést küldött az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumnak.

— Be kell jelenteni a Jegybanknál a németországi tartozásokat. A Banca Nationala aradi fiók-jához leirat érkezett, amelyben a központ utasítja a fiókot, hogy hozza az érdekelt tudomására a következőket: Mindazon romániai cégek vagy magánosok, akiknek Németországban tartozásuk van, legkésőbb 1935. január 10-ig jelentsek ezt be a Banca Nationala fiókjának. A bejelentő-lapon a következő adatokat kell feltüntetni: 1. Az adós neve. 2. Foglalkozása és pontos címe. 3. Milyen valutában tartozik és mennyi az adósság összege. 4. Mikor kellett volna az összeget eredetileg kifizetni és milyen halasztást kapott. Árutartozás esetén fel kell tüntetni a számla kiállításának és az áru elvámolásának időpontját. 5. A tartozás formája (váltótartozás, folyószámla, stb.). 6. A német hitelező neve, foglalkozása és pontos címe. 7. Miből származik az adósság: árimport (ebben az esetben fel kell tüntetni a behozott árut), készpénz-kölcsön, kamat, stb. 8. Az adós aláírása. Azon bejelentéseket, amelyeket a fenti időpont után nyújtanak be, nem veszik figyelembe.

ARAD, BULEVARDUL REGINA MARIA No. 13
Aradi Általános Takarékpénztár R.-T. épület, II. udvar. 4873

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, JANUÁR 4.

Bucuresti, 13: Vízálásijelentés, 13.05: Déli hangverseny, 13.47: Könnyű zene, 14.17: Rádióhírek, 14.40: A könnyű zene folytatása, 18: Rádiózenekar, Közben: 19: Időjárás, 20: Rádióegyetem, 20.20: Híres hegedűművészek, Lemezek, 22.55: Szimfonikus hangverseny, 23: Hírek, 23.25: Szórakoztató zene közvetítése. — Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek, Hírek, 11.20: Időjárás, apróságok, (Felolvasás), 11.45: Ifjúsági közlemények, (Felolvasás), 13: Déli harangszó, 13.05: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara, 14.30: Banda Marci cigányzenekara muzsikál, 17.10: Diákfelőla, 18: Gyorsírótanfolyam, 18.35: Krudy Andor cimbalmozik, 19.10: Munkásfelőla, 19.45: Sportközlemények, 20: Gitárest, 21: Tengerparti katasztrófák, Cholnoky Jenő dr. egyetemi tanár előadása, 21.30: Szentgyörgyi László hegedű, zongorakísérettel, 22.15: Hírek, időjárásjelentés, 22.35: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar, 23.15: Időjárásjelentés, 23.50: Hanglemezek, Utána: A Bachmann szalonkvintett műsora. — Bécs, 13: Lemezek, 16.40: Fox-jazz dalokkal, Táncczene, Szünetben hírek, 17.45: Az idei Operabál, 18.20: Mai amerikai szerzők műveiből, 20.35: Herrdegen: A három szent király, Tárcsa, 21.05: Szimfonikus hangverseny, Közreműködik Schütz orgonaművész, 23.10: Alálatlan zenekar, 1—2: Vidám bécsi zene dalokkal, — Belgrád, 19.45: Lemezek, 20.05: Lemezek, 21: Ninkovics énekesnő operastíje, 21.30: Zágráb, 23.30—24: Közvetítés külföldről. — Berlin, 19.30: Drissen bariton Strauss Richard-dalokat énekel, 20: Vidám zene, 20.40: Esti visszhang, 21.10: Keienburg: Egy százados meghódítja a mocsárvilágot, hangképek, 22: Rádiózenekar, Deutschlandsender, 19.20: Lányok téli segítőmunkája, 21.10: Opus és addagio, vidám zenészt, 22.20: Táncczene, 24: Köfmsberg, 1—3: Stuttgart, — Leipzig, 17: Rádiózenekar szopránénekekkel, 19.20: Vidám tengeri utazás, lemezekkel, 21.10: Vidám zenészt, 22.20: Becker: Királyok éjszakája, hangjáték, — Milano, 18.10: Hangverseny, 21: Lemezek, 21.45: Lemezek, 22: Szimfonikus hangverseny, — München, 18.30: Grimm Jakob nyelvésszól, 18.50: Pistor: Szvit brácsára, 19.05: Feierbach Anzelm leveleiből, 20.40: Szórakoztató lemezek, 21.10: Rádiózenekar szoprán és hegedűszóval, Utána: Táncczene, — Pozsony, 13.15: Lemezek, 17.45: A színház Szovjetországban, 18: Közvetítés a vakok bányai intézetéből, 19: Magyar műsor, 20.10: Lemezek, 21.55: Hangjáték, 22.30: Hangverseny, 23.15: Magyar hírek, 23.30—23.45: Lemezek, — Róma, 17: Cahuzac klarinétművész játéka, 21.10: Lemezek.

SZOMBAT, JANUÁR 5.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek, 11: Hírek, 11.20: „Tábori posta 1915-ből.” (Felolvasás), 13: Déli harangszó, 13.05: Hanglemezek, 13.30: Hírek,

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :: szó 2 lei. ::
Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„FURUSA PROBALKOZAS”, levelet kérem az Aradi Közlöny kiadóhivatalából átvenni. 122

Középkorú, független, gazdag férfi támogató barátja lenne tisztamultu, fiatal, csinos leánynak. Választ „Vöröshaju” jel gével továbbít a kiadóhivatal. 130

„Csendes otthon” jelgére levél van a kiadóhivatalban. Kérem átvenni. 132

ALKALMAZÁS.

Megbízható mindenest takarításra és ebédhordásra azonnalra keresek. Csakis jó bizonyítványokkal jelentkezni a koradélutáni órákban Str. Mocion 18., Dr. Kerekesnél lehet.

PERFEKT szakácsnét és szobaleányt keresünk 15-ikére. Lusztig és Berger, Bul. Regina Maria 24. 127

„OLLA“

prophylaktikus kócskimény. Ne kockáztassa egészségét silány utazatokkal, utasítsa ezeket vissza és követeljen kimon-

dottan OLLA-t eredeti csomagolásban!

4984

időjárásjelentés, 2.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízálásijelentés, 2.30: Illiczky-szalonzenekar műsora, 3.40: Hírek, 5.10: Ezermester-műhely, (A Rádióélet ifjúsági felőrája. Harsányi Gizi felolvasása.) 5.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 6: Magányos ember otthona: Simon Blanka előadása, 6.30: Goudimel énekkar, 7.20: Zakariás János előadása, 7.50: Szatmári Titor zongorázik, 8.30: Fogolyszínház Krasznajarszkanban. Rendezi Mészáros Sándor és Csanády György, Bevezetőt mond granasztói Rihmer István ny. tábornok. Személyek: A hangjátékban önmagukat személyesítik meg, 10.40: Hírek, időjárásjelentés, 11: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál, 12.10: Buday Dénes szalonzenekara, Sárocsy énekszámaival, 1.10: Hírek. — Bécs, 13: Beethoven-lemezek, Coriolanus, nyitány, D-dur hegedűverseny, 14: Hírek, 14.10: Lemezek, 18.55: Husz Rigó-fiu cigányzenéje a Ronacherből, 19.20: Időjárásjelentés, 19.50: Népdalokat tanulunk, 20.20: Hírek, 21: Minghetti Liza hegedű, 22.15: Európai hangverseny Belgrádból, 22.45: Hírek, 22.55: Rádiózenekar, 23.30: Hírek, 23.50: A zene folytatása, 0.45 — 2: Biedermeier-négyes, könnyű bécsi zene. — Belgrád, 17: Lemezek, 19.45: Illic Danica énekel, 21: Dimitrijevic Milán hegedű, 22.15: Európai hangverseny, 23: Rádiózenekar, 24—0.30: Vendégloji zene. — Berlin, 17: Délutáni zene, 19.50: Középkori és reneszánsz kori népzene, 20.20: Bach: I. Brandenburgi verseny lemezen, 20.40: Esti visszhang, 21: Hírek, 21.10: Hamburg, 23: Hírek, 23.30—2: Hamburg. — Frankfurt, 17: Köln, 19: Előadások, 19.50: Trieri városi zenekar, 20.30: Köln, 21.05: Stuttgart, 21.15: Vidám est. Utána: Táncczene, 1—3: Éjjeli hangverseny, — Hamburg, 17: Magdeburgi kulturzenekar, 19: Könnyű zene, 20: A kieli madrigálegyesület hangversenye, 21.10: Vidám zenés utazás a Földközi-tenger körül, 21.30—2: Táncczenekar. — Köln, 17: Vidám szombat délután, 19.15: Könnyű lemezek, 19.45: Beethoven: A-dur hegedű- és zongora-szonáta, 20.30: Saar-vidéki népdalok, 21.10: München, — Königsberg, 17: Tarka zenésdélután, 19: Boroszló, 19.30: Mozart: Orgona ábránd, Rheinberger: Pásztorzonáta, 20: Brahms-művek két zongorán, 21.15: Tdick: Élet az újság betűi mögött. — Leipzig, 17: A szimfonikusok tarka zenésdélutánja, 19.15: indulók, keringők, Pillangókisasszony, részletek, 23.20—1 Táncczene, — Milano, 18.10: Táncczene, 21: Lemezek, 21.45: Tarka-est. — München, 18.50: Winzler alt három régi minnedalt és négy Schliepe-dalt énekel

KÖNYVEK

A vallások története. Denis Saurat londoni egyetemi tanár korszakalkotó könyvet írt a vallások történetéről. Denis Saurat könyvének páratlan erénye és ellenállhatatlan varázsa az, hogy a tudós nem nyomta el a szerzőben a ragyogó író. A könyv tartalmából kiemeljük: A vadak vallása. Egyiptomiak. Mezopotámia. Perzsia, Görögország. Rómaiak vallástörténelme. Jegyzet a Barbárok vallásairól. Izrael. Kereszténység. Görög-Római kereszténység. Kereszténység fejlődése. Islam. Hinduk vallása. Buddhizmus. Jegyzet a Távol-Keletről. A modern kor. Összefoglalás. A kitűnő könyv körülbelül 400 lapon, remek kiállításban, egészvászon kötésben, azonnali megrendelésre 240 lejes előjegyzési áron kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagnál: Cluj, Kérje a Cserépfalvy-kiadások jegyzékét.

Federigo Tozzi: Három Kereszt. — A birtok. Az új olasz irodalomnak egészen egyedülálló alakja Federigo Tozzi, akit minden talzás nélkül nevezhetünk olasz Dosztojevszkinnek. A birtok, a föld és az ember örök küzdelmét tárgyalja és emellett egy tragikus sorsú és a földtől idegen fiatalember lelki harcainak tragikusan monumentális és merőben egyéni ihletű ábrázolása. A kitűnő könyv körülbelül 300 lapon, remek kiállításban, fűzve 138 lej, egészvászon diszkötésben 180 lej. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagnál: Cluj, Kérje a Franklin-szenzációk jegyzékét.

Hunyady Sándor: Téli sport. „Téli sport” a címe ennek a pompás regénynek, mely a diadalmas színpad szerzőt a legforróbb lehelletű és legszebb magyarszavú drámai művek költőjét új területen mutatja be. Hunyady Sándor a regényben is diadallal állja meg a helyét: elevenebben látott alakokat, keményebben megfogott történetet, szebb magyar prózát keresve sem találunk. Amíg olvassuk ezt a korregényt, egy közeli és mégis megszűnt kor különös, bódító levegője csap felénk. Hunyady Sándor regénye az Atheneum 2 pengős sorozatában jelent meg. Egyenként 3—400 lap diszes vászonkötésben. Kötetjé 60 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagnál: Cluj, Kérje az Atheneum könyvszenzációinak teljes jegyzékét.

Szerkesztői üzenet

Gé-es. Kérjük, látogasson fel valamelyik nap délután 5—7 óra között szerkesztőségünkbe, ahol megvitathatjuk a felvetett ötletet.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
főel.

Előirások

Igazolvány-képeket legolcsóbban: Sándor Jenő fényképész készít Bulev. Reg. Ferdinand 22. Lutheránus templom mellett. Ugyanott a legmodernebb fényképek is készülnek. 5768

ALKALMI AJANDÉKOK

legolcsóbban, klub garnitúra 4500, bór garnitúra 3500, uri szoba 6000, Schöberli vitrinek, 8 ajtós tükrös szekrény, ebédlo, Singer varrózések 1500 lejtől, könyv kredencok 750 lejtől, csillárok, valódi és belföldi perzsa szőnyegek, fehér leányszoba, díszágyak, ezüst tálcák, festmények, tükrök, porcelán és kristály tárgyak stb. Comisio biz. üzlet, Reg. Maria 13. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt timisoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban nálunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13., Dácia mellett. 4639

ÜZLETEK.

REGI jólbevezetett pék- és a belvárosban 3 kemencével, lakással, istállóval kiadó. Komoly reflektánsok adják le címüket „Pék” jelgére az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 129

ÜZLETHELYISÉG berendezéssel, lakással azonnalra kiadó a Str. R. Sirianu és Str. Cogălniceanu sarkon. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 123

KÜLÖNFÉLEK.

ELVESZETT egy arany lorgnon. Szi vesztet-éjszaka a Pa. ace-kávéházban. A becsületos megtaláló jutalom ellenében adja át az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VÉTEL ÉS ELADÁS

KEVESET használt Underwood írógépet megvételre keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatala kérek. 4749

Hó- és sárcipők

vulkanizálása feltűnő olcsón

5314

GARTNER mechanikusnál,

színház épület.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.